

# Вѣстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

## ПРЕСТИЖА НА СИЛНИЯ.

Стара пословица е, че книгата всичко търпи. Френския вѣстникъ *Le temps* въ броя си отъ 8 декември, съ статията си „Ромжиския героизъмъ“, иде за излишенъ път да подкрѣпи тоя старъ сарказъмъ. Тоя статия не е нищо друго, освѣнъ изложение, което е направилъ новоназначения ромжиски министъръ въ Вашингтонъ и Ангелеско на път за новия си постъ.

Извѣстно е, че когато дойде въпроса да се изопачаватъ фактите, да се играе съ тези и анти тези, да се възхвалява или кори прѣкомѣрно, френския печатъ има доизвани достойнства на добръ майсторъ. И ромжиския дипломатъ е намѣрилъ подходяще мѣсто да докаже своитѣ дипломатически дарби, като се е възползувалъ съ гостеприемството на единъ отъ голѣмитѣ органи въ тоя печатъ.

Настрана фалша, лицемѣрието и пустославнето на това изложение, разчетено да възкресѣ въ френското общество забравеното име на Ромжиския; настрана смѣшнитѣ фрази, като тия: „подвига на ромжиския войникъ очудѣ и порази свѣта!“, „Прѣдъ теленитѣ мръжи се намираха множество мъртви ромжиски войници, захапали бодливата телъ съ цѣлъ да я разкъсватъ съ зобитѣ си;“ настрана най-сетнѣ цѣлата концепция на тая статия, която на правдивъ езикъ може да бѣде наречена съ истинското ѣ име — нахалство, но въ това изложение, има мѣсто, което ни наведе на размисленя, които ще станатъ прѣдметъ на тая ни статия.

Ромжиския дипломатъ като отрича всѣкаква сжществена помощ, оказана отъ руситѣ на ромжискиятъ фрѣзъ войната, като рисува голѣмитѣ жертви и страдания, които приелъ ромжиския народъ, за да остане вѣренъ на съюзницитѣ си, безъ стѣпенне, хвърля обвинението върху Русия въ измѣна, като ѣ напомня, че никой другъ, а ромжиската армия е била желѣзната стѣна, която е спрѣла вълнитѣ на Макензена да не залѣятъ южна Русия.

Ангелеско е попадналъ въ тонъ

на самия френски печатъ. Тоя послѣдния открито почна да клеими и заплашва тая, която измѣни на френскитѣ банкери и която е била спасена отъ Макензена, благодарение на несѣкрушимия влахъ.

Така е. Русия днесъ може да бѣде ругана и оплювана отъ френската преса. Може да бѣде обвинявана сжщо и отъ ромжискитѣ дипломати. Защото Русия, отъ разстройството, което получи отъ войната, днесъ е слаба и ненуждна.

Франция забрави Мавурскитѣ езера, Италия забрави кърванитѣ Брусилови офанзиви, Ромжиския забрави, че безъ руската помощъ тя щѣше да бѣде сгазена, безъ да остане поменъ нито отъ държавата ѣ, нито отъ армията ѣ. Защото паметъта за сторено добро е къса.

Днесъ Русия е въ пламѣцитѣ на една гражданска война, армията ѣ, разядана отъ маса неджди, прави нейната сила призрачна; тя не е и не може да бѣде вече валакъ; ето защо на нея чрезъ колонитѣ на френския печатъ може да се издѣвава даже единъ ромжиски дипломатъ, като се осмѣлява да изопачава и това, което е очевидно за цѣлия свѣтъ!

Така е. Престижътъ на силна Русия е изгубенъ. Нейнитѣ съюзници, които кроятъ вече редъ комплоти противъ нейното законно желание да получи мирътъ, като срдѣство да се спаси отъ крайната гибелъ, забравитѣ значението на нейното минало и сж безмилостни съ своя днешенъ езикъ къмъ нея.

Това нека ни накара за лишенъ път да разберемъ, че престижътъ е високъ, до като ржката е силна.

И като слѣдствие да се не надѣваме повече, отколкото трѣбва, на това, което става въ Русия, да не разслабваме духътъ си съ надежди, които могатъ да не се реализиратъ.

Нашитѣ съюзници, германцитѣ, добрѣ мислятъ, че отъ руския хаосъ трѣбва да гледаме да извлѣчемъ само едно: да увеличимъ силитѣ си; и тѣ правилно считатъ, че като резултатъ отъ това самъ по себе си ще дойдѣ и мирътъ.

Да се вслушваме въ свѣта на мждритѣ и да пазимъ силитѣ си отъ всичко, което би могло да ги разслаби.

Въ денътъ на мира ние трѣбва да бждемъ най-силни, ако искаме да бждемъ най-правни.

Тая мисль не бива да излиза изъ главата ни.

К.

## ПОДВОДНАТА ВОЙНА.

Офанзивата въ Италия накара да замлъкне единъ доста болентъ въпросъ — подводната война. Борбата, която се водѣше за нея между двата противни лагера, бѣше взела доста голѣми размѣри. Срѣщу всѣко едно комюнике издавано отъ страна на германцитѣ за потопяване на съглашенски параходи отъ подводницитѣ, съглашенитѣ противопоставяше свое комюнике за борба противъ тѣхъ. И словестната война можеше да продължи до безконечность.

Първото срдѣство, което обяви съглашенитѣ, бѣше усиленото построяване на новъ тонажъ. Но отъ това не излѣзе почти нищо. Броятъ на потопяванията бързо се увеличаваше — а тоя на построениитѣ бѣше всѣ единъ и сжщъ. Само съглашенскитѣ вѣстници пълнѣха своитѣ колони съ грамадни цифри за своя бждащъ тонажъ. По този поводъ остроумно се обажда единъ германецъ, че ако англичанитѣ пусятъ въ морето всички писани до сега отъ тѣхнитѣ вѣстници параходи, то морето ще излѣзе отъ своето легло и ще издави цѣла Англия.

Второто срдѣство бѣше — постройката на бетонни параходи. Обаче послѣднитѣ излѣзоха неудобни. Употрѣбиха слѣдъ това разни бързи параходи — прѣслѣдвачи, димящи стачки, аероплани, микрофони и др., но и тѣ не бѣха въ състояние да спратъ бързо усиливащата се подводна война. Ето какво пишѣ по тоя поводъ строчителя на американскитѣ подводници Хутсонъ Максимъ:

„Не трѣбва да си прѣставляваме, че войната съ Германия е играчка, такава каквато бѣше испанската война прѣди 20 години. Истина е, какво Германия потопява три пжти повече търговски пара-

ходи, отколкото строи съглашенитѣ, нѣщо което ще има голѣми послѣдствия и за насъ. Всѣки потопенъ параходъ приближава Англия, Франция и Италия къмъ момента, въ който глада ще ги принуди да сложатъ оржжнето си. Ако не стане нѣщо, което да отстрани тази опасность, то този моментъ нѣма да настѣпи слѣдъ години, а слѣдъ нѣколко мѣсеца. Разправятъ ни, че Англия може да изхрани своето население чрезъ едно рационално използване на собствената си земя. Обаче, самото това твърдението не отговаря на истината, тѣй като английската почва не е подготвена за едно интензивно обработване, а до година ще бѣде вече късно.

Основайки се на своето морско господство, Англия, а заедно съ нея Франция и Италия мислѣха; че ще могатъ да използватъ богатитѣ лагери отъ селитра въ Чили. Безъ едно огромно количество азотъ е немислимо фабрикуването на муниции; безъ него не могатъ да се волятъ стражения по сухо и по море; най-послѣ безъ него Англия не може да си тори нивитѣ, за да осигури прѣхраната на населението си. Германцитѣ сж били достатъчно прѣвидливи да изнамѣрятъ способъ за добиване на азотъ отъ въздухъ, азотъ, който е нуженъ за тѣхното земледѣлие и фабрикуване на муниции. Вънъ отъ това, тѣ отнематъ съ своята подводна война тия параходи, съ които съглашенитѣ щѣше да докара селитра отъ Чили. Англия се приближава до една голѣма опасность, която е опасность и за насъ. Наполеонъ бѣ казалъ, че побѣдата въ войната стои на страната на тогоя, който притежава по-добра артилерия. Азъ казвамъ, че побѣдатъ и Господъ е на страната на тогоя, който притежава най-добритѣ подводници. Отъ тази гледна точка излиза, че Господъ е дѣйствиелно приятелъ на Кайзера и на Германия. Може би плана на Господа (съ други думи на природния законъ) е да ни направи слѣпи, та да не видимъ сждбата си, когато подпаднемъ подъ германско владичество.

Ат. Недевъ.

СЪВЪТЪ И КОМИСИИ.

„Франкфуртер Цайтунг“ пише: „Идеята за военен съвет на съюзинците се е породила в часът на италианското бѣдство. Докато на Франция бѣ прѣдоставено, да хвърли въ най-скоро време, без да мисли, дивизии към северна Италия, Лойд Джорж придружен от свита се яви лично въ Рапало. Главниятъ резултатъ отъ съвѣщанieto е: ще бѣде образувана една политическа комисия отъ тритѣхъ западни сили, която да се събира всѣки 14 дена (най-малко всѣки мѣсецъ веднѣжъ). Тя е съставена отъ по двама члена отъ тритѣ национални правителства, а именно отъ тримата министри-прѣседатели и отъ по 1 членъ отъ националния воененъ комитетъ. Този „междусюзенъ висшъ политически съветъ“ има за цѣль да опрѣдѣля и надзирава военнитѣ операции на съглашенскитѣ сили. Необходимитѣ специални военни знания ще се даватъ отъ единъ воененъ централенъ комитетъ (въ съставъ Фошъ, Вилсонъ и Кадорна, чието съдѣйствие може да не е още сигурно). Този комитетъ щѣль постоянно да квартирува въ Версائلъ; той ще прави стратегическитѣ прѣдложения и военния планъ, които ще се прѣдставятъ на политическия съветъ, който пъкъ — това е най-важното — може да прѣдприеме азѣтъхъ измѣнения“. Слѣдователно политическия съветъ ще бѣде, който ще има правото да рѣшава, да ли Италия да бѣде подкрѣпена при Ипернъ или на Евъ, той ще опрѣдѣля, да ли стратегическия планъ на военнитѣ може да се прокара съ съществуващитѣ сѣрства, ще има ли успѣхъ и заслужава ли усилнята. И понеже безспорно Лойд Джоржъ ще бѣде най-силниятъ човѣкъ въ политическия съветъ, то нему ще бѣде позволено, да извърши по свое усмотрѣние всѣка намислена военно-политическа глупостъ.“

Опититъ и историята сж дали вече достатъчно убѣдителни доказателства, че колкото е по сложна си-

стемата на командуването и колкото повече глави участвуватъ въ нея, толкова надеждата за подобрѣние е по-малка.

Какво ще даде на съглашеннето новия органъ „за крайната побѣда“ скоро ще видимъ.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЪ.

Воинския сборникъ на Шипченци.

Излязалъ е отъ печатъ полковния сборникъ на 23 пѣх. шипченски полкъ, издаденъ отъ полка въ полъза на сирацитѣ на загиналитѣ въ войната Шипченци. Книгата е издадена изцяло, съдържа повече отъ 200 стр., струва 4 лева и се доставя отъ щаба на полка.

Идеята, която сж имали шипченци, да събератъ своитѣ спомени и прѣживявания въ тия сѣдноосин дни, които живѣятъ тѣ, ведно съ цѣлата българска армия, е високо цѣнна и заслужава най-голямо насърчение.

Сборникъ, подобно на тоя, иматъ своето голямо значение; отъ една страна тѣ ще станатъ за въ бѣдеще твърда почва, върху която да стѣпи историка въ своитѣ изучавания и трудове, отъ друга тѣ ставатъ незабвими спомени за оцѣлитѣ герои и реликви за падналитѣ.

Налѣжаша нужда е въ всѣки български домъ да се тури основата на една малка библиотека отъ цѣнни и наидателни книги. Сборници, подобно тоя на шипченци, ще станатъ необходимата принадлежностъ за тия фамилии библиотеки, а особено скъпи тѣ ще бѣдатъ за тия, които сж участвували

въ тия епични борби на днешното време. Нашитѣ поколѣния трѣбва да се възпитаватъ върху историята, върху безсмъртнитѣ подвизи на роднитѣ герои, за да се причистятъ съ тѣхния духъ и пориви. Тази неподобна война ни даде достатъчно доказателства, какво може да направи единъ народъ, възпитаванъ за животъ и борба още въ люлката, въ сѣмейството, въ училището и въ обществото.

Сборникъ, като тоя на Шипченци трѣбва да си създаде всѣки полкъ. Нужно е старателно да се събира духовния материалъ изъ окопитѣ, изъ димящитѣ бойни полета на храбростта и честта. Трѣбва да се поощрява окопната литература. Колективното творчество ще намѣри най-пълненъ и блѣскавъ изразъ въ този видъ литература. Прѣживяванията тукъ сж искрени и всеобщи.

Ето, въ сборника на Шипченци ние се срѣщаме най-напрѣдъ съ огнения път на полка изобразенъ на картата въ една крива, която излиза отъ Казанлъкъ минава прѣзъ цѣла Сърбия, прѣзъ Скопие, Тетово и стига чакъ до Елбасанъ и Бератъ, като прави маса още разклонения. Въ тая картограма се оглежда цѣлия боеенъ животъ на полка прѣзъ тая война. Какви спомени ще пробуди въ сърцето на ветеранитѣ тая картограма слѣдъ 10 — 20 години! И какви пориви ще извика тя въ душитѣ на дѣцата и внуцитѣ на тия ветерани!

Слѣдъ тая карта въ сборника слѣдватъ: марша на полка, талантива музика на редника М. Шекерджиевъ, въспоменанията отъ „Първия бой“, писани отъ † Зап. Поручикъ Миховъ Паскалъ, сжщия който се самозастрѣля подъ

Чеганъ, за да не се даде въ плѣнъ на сърбитѣ. Слѣдватъ слѣдъ това стихотворението „Китка“, „Граница“, „Кръщение“, „Втора дружина минава Тимокъ“, „Изъ днешника на единъ офицеръ“ въспоменания за славно загиналия Подпор. Р. Груевъ, „Война“ стихотворенно, описанието на † Подпор. Черневъ „Прѣзъ в. Кръстецъ за Албания“ и цѣль редъ други описания и спомени.

Въ края на сборника е отдѣла „Нашитѣ скъпи покойници“, гдѣто сж дадени кратки биографии на офицеритѣ и офицерскитѣ кандидати паднали въ бой или починали отъ рани.

Едно същественно опущение, може би извикано отъ съображенията на военното време, е поминовавикъ за всички войници, сжщо паднали за родината. Полковния сборникъ за да попълни своето значение трѣбва да се подаря на сѣмействата на героитѣ. Съ това ще се почете паметта на загиналитѣ и ще се хвърли зърно, което ще даде добъръ плодъ за бѣдещето.

Полкътъ, слѣдъ свършване войната, непременно трѣбва да направи ново допълнено издание за тая цѣль.

Сборникътъ е прошаренъ съ цѣла редица фотографии. Тукъ сж портретитѣ на *Негово Величество Царя, Нейно Величество Покойната Царица и Негово Царско Высочество Прѣстолонаследникътъ*, портретитѣ на главнитѣ участвающии лица, табло отъ всѣки офицери и кандидати, които сж били въ състава на полка прѣзъ войната, портретитѣ на загиналитѣ, цѣль редъ снимки изъ бойния животъ.

Сборникътъ е билъ издаденъ при

СРЪЩА.

Когато той тръгна, както всички, на война много говориха за него въ града.

„Не ще му е сладко тамъ, слѣдъ такъвъ животъ... Не е нѣкой другъ, в Кертовъ, любичецътъ на сѣдбата. Каквото намислеше, това и правеше... А сега пушка на рамо и ходишь маршъ. Ще забрави и Шуменска, и Панахъ, и Казиното. Тамъ, братко, паритѣ нищо не чинятъ. Чуешъ край ухото си „пюуу... у...“ и милиона ще ти се стори нула...“

И Александър Кертовъ, или както всички го наричаха, злотния Сашо, бѣше извъстенъ на цѣль градъ, но едва ли имаше нѣкой да го уважава. Той имаше още трийсетъ години, но изглеждаше много по-старъ. Жадния за наслади животъ бѣше отнелъ отъ него много сили. Високъ на ръстъ е той като баща си, но по друго той съ него и не може да се сравни: старикътъ правя впечатление, като че е направенъ отъ желѣзо, силенъ като чукъ и се вкопча, че отъ нищо не се бои. А Сашо е тънъкъ, тѣноградъ, съ бѣло лице, съ рѣдки коси, а изъ очитѣ му гледа такава умора, като че три живота е вече проживялъ.

Много е билъ глезенъ той въ дѣтинството си. Още деветгодишенъ джеба му е билъ пъленъ съ пари. И въ гимназията надѣлго не е можалъ да се задържи. Привичката на никому да се не подчинява, да своеобразни и капризничи, пълната неспособностъ къмъ работа, сж направили неговото стоене тамъ невъзможно.

Криво-лѣво, съ стоене въ класоветѣ по двѣ години, осемнайсетъ годишенъ, той достига до четвъртия класъ. Прѣзъ това време златниятъ Сашо опитва всички блага земни, чакъ до женитѣ...

Слѣдъ излизане отъ гимназията цѣли двѣ години, до повикването въ казармата, живѣше той, гдѣто се казва, двацѣтъ и петъ часа въ деннощието.

Слѣдъ това цѣли двѣ години носѣ той войнишкия шинелъ. Въ казармата съ отвършение покрѣщаше той всичко и мислеше, кога по-скоро ще се свърши военната служба, за да заживѣе отново на свобода и просторъ.

И тия двѣ години най-сетѣ сж свършиха и заживя той, както порано — съ игра на билардъ въ „България“, съ пиене тънки вина отъ чуждестранни фирми и съ промѣняване жена подиръ жена. Не ще дума, че работата не минаваше и безъ тънни истории. Той имаше изисканъ

вкусъ; не обичаше, както самъ се изразяваше „носени дрѣхки“ и на тая почва не веднѣжъ е ималъ истории, които сж стрували скъпо на стария Кертовъ. Помислювалъ е бащата отъ време на време да ожени Саша и съ това да го върже, но той пристрастенъ въ свободния животъ не се поддаваше на никакви съвети и увѣщания.

Изведнѣжъ войната се обяви и тури точка на Сашовитѣ похождения. Облечи той наново войнишкия шинелъ и вече не на шегата, а за работа сериозна и пълна съ отговорности и рискове.

Изпратиха Саша, ведно съ полка му, въ неизвѣстното бѣдеще, което откриваше войната. Стариятъ Кертовъ, жена му, сестритѣ на Саша, познатитѣ бѣха дошли до казармата съ цвѣтъ и очи напълнени съ сълзи. Но той приемаше всичкото това внимание на близкигѣ си равнодушно и гледаше на тия развѣлнувани хора съ студенъ и замъгленъ погледъ.

И въ това се проявяваше всичкия му животъ, всѣкото му възпитание и направление на безжизнената му воля. Всичко въ живота бѣше за него наслада, отъ всичко и всички той бѣше привикналъ да се ползува и на нищо и никому да не служи. Той никогда въ живота си не бѣше правилъ нѣщо рискувано, привикналъ бѣше другитѣ да отстра-

няватъ отъ него опасноститѣ, които го грозеаха.

Полкътъ се изгуби въ далечинитѣ на еденния, тѣженъ пейзажъ, гледаше се само какъ се махаха кърпи още тукъ-тамъ, между дошла да изпраща народъ и замираха звуцитѣ на полковата музика.

А той, ведно съ всички, сѣкашъ насилствено влеченъ, сгѣпаше и, като въ снѣгъ, минаваха прѣзъ главата му сладкитѣ въспоменания на миналото.

Нѣколко дена походъ доведоха полка до границата. Почнаха да пристигатъ извѣстия и слухове. Разговоръ за срѣщи съ приятелята, за голъми сражения. Нетърпѣние обхващаше всички въ полка.

Изведнѣжъ дойде заповѣдъ: бѣрзо да се отива напредъ. На какъ? Все едно, какъто заповѣдатъ началничитѣ.

И за него това бѣше внезапно, съясвмъ неочаквано. Бѣше ношѣтъ тръгнаха безъ плѣтъ. Почиващитѣ спяха сѣднали, подрѣпни на раницитѣ. Още зората едва се подаде задъ блѣдитѣ хоризонтъ на планинага, тѣ чуа изстрѣлъ, глухъ, тежъкъ и тѣпъ. Подиръ него други въ дѣсно и въ лѣво. Прѣдъ гората се появи команда. Скоро отъ тамъ се раздадоха пушечни залпове. Надъ главата почна да пиши. Това бѣше



помощта на щедритъ дарители Дяно Караджовъ отъ Шипка и Г-жа и Г-нъ Д. Папазови отъ Кавалъкъ.

Идеята на Шипченци заслужа да бжде подета и развита.

## ПОЛОЖЕНИЕТО.

### ВОЕННО.

**Западенъ театър.** — Артилерийски боеве, отъ връме на връме пълноински дѣйствия по нѣкои части отъ фронта. Положението непромѣнено.

**На Източния театър, на Македонския и Италианския фронтове** нѣма важни промѣни.

### ПОЛИТИЧЕСКО.

**Съ радиотелеграма отъ Севастополъ,** подписана отъ Троцки и Ленине, правителството на болшевикитъ се обръща къмъ всички народи съ апелъ за миръ. То съобщава, че е получило съгласието на германския Главнокомандующъ за прекратяване военнитъ дѣйствия и мѣни прѣдставители на всички воюващи народи за прѣговори на 1. декемврий. Заявява на Съглашенскитъ правителства, че ако тѣ се откажат да взематъ участие, Русия ще се види принудена да сключи **сепаративенъ** миръ и че всичката отговорност за това пада върху тѣхъ.

**На 29. ноемврий Германскитъ Канцлеръ** е държалъ своята встъпвателна рѣчь. Присѣтствували сж въ залата много членове отъ управляющитъ германски дворове и всички дипломати. Въ рѣчьта си Канцлера прави прѣгледъ на военното и политическо положение и на голѣмото значение, което иматъ подвизничитъ въ борбата. Благодарни на армията и флотата, на тѣхнитъ гениални началници, а сжщо тѣй и

на народа въ отечеството, който помага съ всички сили за постигане цѣльта. За съюза съ Австроунгария, България и Турция той говори, че е сключенъ съ цѣль да се осъществятъ националнитъ идеали на съюзничитъ, да се гарантиратъ държавнитъ имъ територии и да се отбавятъ неприятелискитъ нападения. Слѣдъ това той е съобщилъ, че е получена радиотелеграма отъ руското правителство, съ която се намятъ всички воюващи да започнатъ прѣговори за миръ, като е заявилъ, че е готовъ, веднага да влѣзе въ прѣговори, щомъ като руското правителство изпрати делегати.

**Лондонъ.** Въ камарата на общинитъ, запитанъ дали Русия е прѣдложила незабавно примирие по всички фронтове, за да започнатъ прѣговори за миръ и какъвъ отговоръ Англия е дала, г. Балфуръ отговори че подобно прѣдложение дѣйствително биде направено но нито Англия, нито който и да е отъ съюзничитъ е отговорилъ.

### Писма къмъ близкии

(Писмо б).

Постоянно се оплакватъ отъ трудноститъ на живота, постоянно охкате и търсите блаженството на покой. Но малко, много малко, познавате живота, щомъ тѣй много избгавате неговитъ трудности и търсите чуждия нему покой.

Ний всички бихме желали, щото утрото на нашия животъ да бжде огрѣвано отъ слънчевитъ лъчи, но какъте колцина иматъ такова утрито? Старата и мѣдра пословица казва: „Привикни отначало на черния хлѣбъ!“

Животътъ, особено неговото начало, е пълненъ съ огорчения и трудности. Но огъчаянието трѣбва да стои далечъ отъ сърдцето въ тия дни. Трѣбва човѣкъ да се привикне да извлича полза за своя вжтрѣшенъ животъ отъ всѣко изъ прѣживянитъ

бѣдствия. Въ такъвъ само случай тѣ могатъ да го укрѣпятъ. И ако се казва, че нѣкои отъ лишениите бърнатъ на живота, то това е право, но отчасти. Прочетете живота на хората и виѣ ще видитѣ, отъ кждѣ сж дошли най-добритъ отъ тѣхъ. Не сж ли отъ страната на голѣмитъ страдания, бѣдствия и лишения?

Пятищата, които водятъ нагорѣ, сж всѣкога трудни. Лекото се отива надолу; скалисти и стрѣмни пътеки чакатъ тѣзи, които искатъ да се изкачатъ. Миналото, по инерция, върви бързо, но то отива къмъ своя край, както мъртвецътъ къмъ гробищата. Бждещето, напротивъ, върви бавно, а по нѣкога съвсѣмъ бавно.

Силата, свѣтлината, справедливостта, добрината дохождатъ до насъ отъ тия, които сж страдали. Много малко ще срѣщатѣ добри работници, контр да не сж минали тежкитъ години на ученето. Съ силнитъ удари на чука се обработва мрамора въ статуя. Човѣкътъ се усъвършенствува по скѣпия тоя начинъ. И ако вжтрѣ въ него има задатъци и добри начала, не сж страшни за него, нито ударитѣ, нито отбититъ парчета. И самото зло се обръща въ добро. Азъ зная хора сж затвърдѣвъ вече характеръ, но които ласкаво и снисходително се отнасятъ къмъ грѣшкитъ на помладитъ отъ тѣхъ. А защо? Защото тѣ сами сж били гонени и, въ слѣзитъ, сж узнали цѣната на добритъ думи.

Азъ съмъ патувалъ по страната на нуждитъ и бѣдността. Видѣлъ съмъ тая бѣдностъ на хората и съмъ размишлявалъ върху нея. Видѣлъ съмъ бѣдността на селянина, който на никому не завижда; бѣдността на студентъ, всичкото състояние, на който е въ нѣколко любими книги, но който се е възнесалъ съ духа си и се счита най-богатъ човѣкъ въ свѣта; бѣдността на артиститъ, не на тия, единствената цѣль на които сж паритъ, но тѣзи, единствената любовъ на които е красотата, единствената страсть—идеалътъ; бѣдността на ученитъ, които забра-

вятъ връме и наслаждение и търсятъ по цѣли години свѣдѣтѣ на неизвѣстнотю; бѣдността на мислителитъ, които се мжчатъ надъ проблемитъ на живота и свѣта, надъ проблемата на душата, която е пообширна отъ тая на свѣта; бѣдността на тия, които страдатъ за другитъ.

Можете ли да не се възкищавате отъ подобна бѣдностъ! Христосъ е билъ бѣденъ, Хомеръ сжщо, Спиноза бѣденъ, Лютеръ бѣденъ, Франклинъ бѣденъ, най-добритъ си опти Клодъ Бернаръ е правилъ въ влаженъ зимникъ, а бащинския домъ на Пастера е била малка и бѣдна къща въ политъ на Юра. А бѣдността на нашитъ най-добри хора и народни дѣятели, тая на Ботева, Левски и другитъ?

Като се вгледа човѣкъ въ подобни факти, почва да се страхува за тия, които прѣкарватъ живота си леко. Почва да се бои за тѣхната енергия, тѣя като имъ откъствуватъ усилия; за тѣхната свобода, тѣя като тежко робство имъ сж наложили условията и прѣдразсждѣнитъ; за тѣхното сърдце, което отъ липсата на страдания ще загуби жалостта; за тѣхнитъ сжждения, които може да изврати глжливата външностъ. Азъ съмътамъ, че по добръ е дѣцата да се водятъ по майсторскитъ, отколкото по магазинитъ, защото въ първитъ се вижда самия трудъ, а въ вторитъ—резултатитъ отъ него. Не бива да се забравя за орача, когато се яде хлѣбъ.

Искате ли да постигнете цѣнноститъ на живота и да ги носите въ душата си — търсете труда, работете. Не бѣгайте отъ страданията на труда. Ако животътъ ви е далъ властъ въ рѣцѣтъ, горко вамъ и на тия, които ви сж подчинени, ако вие самитъ по-рано не сте се повикували, не сте се обливали сами въ потъ. При възпитанието трѣбва да се има прѣвдвидъ, че нуждата, усилията, мжкитѣ, терзанията най-много развиватъ нравствената енергия. Много дълго тѣ не бива да бждатъ търпѣли, но и тия, които никога не сж ги изпитвали, не сж

куршуми Пюу...уу! Захвана се прѣпъстрѣлка.

Той изпитваше странно и необикновено чувство, — като, че подирѣ дългия и мжчителенъ сънъ на изтеклитъ напослѣдъкъ дни, той се събуди и почна да живѣе. Той почна да привиква къмъ всичкия шумъ на боя, който въ известни моменти му ставаше даже забвительенъ.

Той ни на минута не се съмняваше, че подирѣ секунда или часъ, — това е безразлично, — единъ отъ куршумитъ, до като изпиши, ще се забие въ черепа му и ще тури край на всичко. Може ли да се очаква друго, когато куршумитъ хвърчатъ, като мухи. Ето на двѣ крачки отъ него пада единъ, други, трети... падатъ, като трѣва при сѣнокосъ. До когото дойде реда, той и пада. Падатъ безъ стонъ, безъ вѣкъ, падатъ и замиратъ. До него, като дойде реда и той ще падне сжщо. Сдѣба!

У нѣкои отъ другаритъ му кръвъ е показала по рѣцѣтъ, на шията, а въ слѣзнитъ очи, но тѣ държатъ куршуката, мѣрятъ се, стрѣлятъ, пригвадатъ отъ едно мѣсто на друго. Сжщото прави и той.

И вижда той, на лѣвата си ржка надъ китката, кръвъ. Гледа той на нея, като на нѣщо твърдъ обикновено и просто, както у другитъ, и не чувствува той болка — прибѣга,

навежда се, мѣри се, стрѣлъ. Гората отдавна е изчезнала, прѣдъ него има нсви хлѣмове, по тѣхъ влчатъ орджия, стрѣлятъ... Напрѣдъ, нѣждѣ, се движатъ гсти редове отъ хора. Това е неприятелътъ. Виждатъ се цѣли стълбове черъ димъ. Падатъ снзаряди съ оглушителенъ трѣсъкъ. Тѣ бѣгатъ, налитъ ги гонятъ. Пакъ се спиратъ. На ново свирятъ куршумитъ, раздава се бѣсно и громко „ура“.

Пюу...уу!... Вуу...уфъ!... Ав...врамъ!...

Но въ това връме нѣщо му ошарва шията, — сжщо, като че ли е отскочила отъ кибритя фосфорната глвичка, горяща, и е попаднала на лицето му. Той само това почувствува и то за мигъ, а слѣдъ това и то изчезва.

Когато се раздаде „ура“, това бѣше началото на побѣдата. Но той вече тамъ не присѣтствуваше. Ложеше на окалената трѣва въ числото на мнозината други. Слѣдъ това го дигнаха, изнесоха го отъ мѣстото на боя и той се намѣри, безъ движение, въ единъ отъ креватитъ на лазарета. Но той не бѣше умрѣлъ, въ гърдитъ му тупаше сърдцето.

Много часове минаха. И най-послѣ той отвори очи. Той и въ това връме се намиралъ още въ областъ

та на съня, защото въ главата му липсваше всѣкакво възпоменание за боя и за всичко изпитано до и въ него.

Но видѣха очитъ му, че надъ него, надъ главата му, се бѣше навела жена, прѣпасана съ бѣла прѣстилка, съ бѣла шапка на главата, очитъ на която гледаха право въ неговитъ.

Да, това е сънъ. Инкъкъ какъ може да бжде обяснено тѣкова съпадение? Лицето на жената му бѣше твърдъ познато, за да не бжде сънъ?

Тя бѣше една отъ тия, които тѣй много се срѣщаха въ неговия животъ. Но не, такива, именно такива, като нея, не сж били много. Тя бѣше единствената такава.

Другитъ отиваха къмъ него леко, почти всички за пари, въ една или друга форма. Дохождаха при него и, си отиваха, безъ да оставятъ слѣдъ отъ себе си въ него, а съ тази инаше, какъ да се каже? нѣщо като спиртъ, както е съ треноветъ по голѣмитъ станции.

Тя го обичаше и въ сжщото връме искаше отъ него вѣрностъ. А той клѣтви за вѣрностъ ъ даваше, колкото бѣше нужно. И защо да не ъ даде, ако чръвъ-топа можеше да постигне своитъ цѣли? А тя му се харесваше, нѣщо повече, теглеше го къмъ себе си, дразнеше го, до-

веджаше го до бѣсно състояние... А слѣдъ като цѣлѣта бѣше достигната, умрѣна му и той я зарѣзѣ, както това е правилъ съ всичкѣ останали:

И горда слѣдъ тая драма, тя го остави съ негодувание въ измжкнатата си душа и съ прѣзрѣние. Тогава той бѣше чулъ, че тя станала фелдшерка или сестрѣ милосердна. Но той тогава отъ това не се интересуваеше и скоро я забрави.

Това бѣше прѣди двѣ години, и странно, че тя именно, а не друга, му се яви, като на сънъ, въ първия мигъ слѣдъ неговото възврѣщане къмъ живота. Той почна да мисли за всичко това съ затворени очи и съзнанието се върна въ него.

Слѣдъ това при кревата му дойдох доктора, фелдшера и още нѣкой, прѣгледаха го, прѣвързаха, дадохъ му нѣщо да пие. Но, туку що, тѣ си отидоха, какъ наново той падна въ сънъ. Да, пакъ сжщото лице — тя е, Мария, или както той я наричаше тогава, Маша. Сжщия рѣстъ, сжщата фигура.

— Слава Богу, виѣ сте по-добръ... Дойдохте въ себе си... Не щѣте ли малко млѣко? Или топълъ чай? Сула още не ви се разрѣшава.

Той гледа, слуша и не вѣрва. На прѣдложенито ъ той не отговаря ни дума, и тя си отива. Но слѣдъ





# ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

## МАСКАТА СЧЕТА.

Тайнитѣ договори на Съглашението сѫ вече обнародвани отъ днешния министър на Русия, Троцкий. Догадкитѣ, съмнѣнията, изявляенията отъ трибуната на Райхстага, които можаха да възбуждатъ у нѣкои подозрѣния въ автентичностъ, отстъпватъ вече мѣстото на неприкритата и страшна за нашия врагове истина. Това е ново тежко дипломатическо поражение за Съглашението.

Свѣтътъ вече знае отъ неоспорими документи за алчнитѣ апетити на френската военна партия, за прѣстѣпната конспиративностъ, съ която е билъ начертанъ плана за разгромяването на Германия, Австроунгария и Турция въ Парижъ и Лондонъ. Слѣдъ тоя великъ по значение актъ на Троцкий, не ще се осмѣлятъ за въ бѣдеше Съглашенитѣ държавници да лъжатъ свѣтътъ и своитѣ народи съ патетични и натруфени съ лицемѣрие рѣчи, че цивилизацията се бори съ варварството, че мирнитѣ народи трѣбва да се биятъ до капка кръвъ противъ в ъ о б р а ж а е м и я пруски милитаризмъ. Ясно е

вече, като день, че Съглашението, въ лицето на неговитѣ главни прѣдставители, е замислило и водило настоящата война, съ цѣль да унижи гордия въ своето творчество германски народъ, да забави неговия економически и индустриаленъ рѣстъ, да ограби неговитѣ прирейнски провинции, гиъздата на стара нѣмска култура, върху които се е покушавала завоевателната политика и на Бурбонитѣ и на Наполеона първи, до като при Наполеона трети бѣха отрѣзани протегнатитѣ рѣцѣ на тая политика.

Това което въ френския парламентъ до сега въ тайни заседания се шептѣше, това което словоохотливитѣ държавници на Англия не посмѣха, ни на единъ банкетъ да кажатъ, това днесъ е прѣдъ очитѣ на всички. За въ бѣдеше оставатъ глухитѣ и неграмотнитѣ да вѣрватъ още, че Съглашението се бори за свободата и закрилата на малкитѣ народи. За цѣль свѣтъ, обаче, лъжата е разкрита и маската на „мнимия благородникъ“ снета.

M.

## СЕРИОЗНИЯ ФРЕНСКИ ПЕЧАТЪ ЗА ЯПОНИЯ.

Въ статията „търговската марина на Япония“ публикувана въ Revue de Paris, авторитѣ Monod и M. Dewavrin, силайки се да изложатъ причинитѣ на економическото и търговско развитие на Япония, ни показватъ, за голѣмо съжалѣние на съглашението, колко въображаеми сѫ надеждитѣ за помощъ, които послѣдното храни къмъ съюзницата си Япония.

Европейската война, казватъ тѣ, която е причина, што воюващитѣ държави да гуоятъ десетки милиарди капиталъ, е била за Япония, съ нейната продължителностъ особно, причина за едно небивало търговско и индустриално развитие.

Европейската война е имала, като резултатъ въ Азия, да и сърдчи

силно търговскитѣ и морски амбиции на японската империя.

Съ грамаденъ успѣхъ се увѣнчаха усилията на послѣдната, да се избави отъ всѣка зависимостъ, на която и да било чужда държава, по отношение корабостроене и навигация. Като послѣдствие на тѣзи усилия, още на първия день слѣдъ изглаждането на европейския конфликтъ, японската търговска флота ще бѣде въ състояние да привлѣче голѣма частъ отъ международния трафикъ, най-вече въ Крайния изтокъ, Тихия и Индийския океани.

Съ търговската си флота, тя е вече прѣредила Франция и това ѝ прѣдвистѣе и осигурено и за въ бѣдеше: сигурното посилване на работнишката надница слѣдъ вой-

ната не ще позволи на Франция да възобнови и увеличи западната си търговска флота.

Въ по-далечно бѣдеше, економическитѣ фактори, отъ които зависи японската морска търговия, ще гарантиратъ на тая послѣдната продължителенъ напредѣкъ.

Касателно строителнитѣ материали, въ своята сегашна економическа програма, правителството на Япония е прѣдвидело постепенното увеличаване на металургическитѣ доставки, нужни за народната индустрия. Голѣми японски дружества сноватъ изъ Далечния Изтокъ и Австралия, търсейки нови рудници. Експлоатацията само на земнитѣ богатства въ Китай, ще позволи въ кѣсо врѣме на Япония да се избави съвсѣмъ, въ това отношение, отъ Англия и Съединенитѣ Щати. Съставено е вече Японско дружество, което ще поглъща всичкото производство на по-важнитѣ минни въ Тао-Шунъ.

Същественото пѣкъ условие за увеличението морския трафикъ, развитието на индустриалнитѣ способности въ империята, съотвѣтствува на едно народонаселение, растяще бързо, народонаселение което днесъ, съ анексирането на Нипонъ, Корея, Формоза е удвоило човѣшкия капиталъ на империята. Търговията на Япония съ нейнитѣ клиенти и доставчици бързо и прогресивно се е увеличила.

Въ разстояние на 10 год. отъ 1902 до 1912 год. разнѣната на Япония съ Съединенитѣ Щати, Китай и Индия се е удвоила и утроила. Въ послѣднитѣ петъ години, съ увеличението на външния трафикъ на Китай, японската търговия прогресивно и пропорционално се е увеличавала въ ущрѣбъ на Англия и Съединенитѣ Щати. Отъ 1908 год. до 1912 год. процентъ на вносанитѣ стоки въ Китай се намалява за Съединенитѣ Щати съ единъ пунктъ, на Велико-Британия съ два, а за Япония този процентъ се увеличава съ 14 до 18, па даже 20 на 100, като разбира се, се вземе въ съображение вноската търговия на Китай.

Повикана да използва все повече и повече грамадитѣ економически ресурси на Китай, Япония изглежда като прѣдначинена да играе въ Дал. Изтокъ ролята на морски посредникъ, каквато роля е играла Англия въ трафика на Западъ.

Слѣдватъ, казватъ авторитѣ на статията, е отредила на Япония още едно трайно, економическо прѣимущество въ Източна Азия. Въ съглашенския си договоръ, сключенъ съ Русия, Япония е успѣла да изтъгне

отъ послѣдната нови привилегии въ запазената си зона на влияние. Японския пѣкъ Дални-Харбинъ се продължава на сѣверъ къмъ Шанъ, Шунъ и рѣката Зунгар, чрезъ една желѣзнопѣтна линия, експлоатирана до сега отъ Русия. Япония е получила половината отъ тази жел. пѣтна линия и правото на плаване върху частъ отъ рѣката Зунгар. Отъ сега Япония може да упражнява своя контролъ върху по-голѣмата частъ на главната желѣзнопѣтна линия въ Манджурия. Търговията на Манджурия, която до сега имаше за единственъ пазаръ Владивостокъ, съ тѣзи концесии, ще бѣде отклонявана все повече и повече къмъ японското пристанище Далнинъ.

Минало и бѣдеше, завършватъ Monod и Dewavrin свидетелствуватъ, че това прѣусѣване на Японската търговия и марина, не е нито случайно, нито пѣкъ резултатъ на нѣкакво трѣскаво и кратко усилие.

Практиченъ умъ, прѣдприемчивъ духъ сѫ ръководили и ще ръководятъ економическия и политически животъ въ Япония.

II

## ИЗЪ ЧУЖДЯ ПЕЧАТЪ

### Гръцката мобилизация.

Швейцарскитѣ в. Фьой отъ 2. XI за гръцката мобилизация пише: Тя бѣ прѣвидена за края на септември. Но или Венизелосъ е твърдѣ занялъ съ сѣдението на политическитѣ си противници, или, както той твърди, съюзницитѣ не сѫ могли да му доставятъ искания материалъ. И понеже има опасностъ, че дълго врѣме съюзницитѣ не ще могатъ да му го доставятъ, понеже имъ трѣбва въ Фландрия, Ена, Италия, нѣма резервистъ за Гърция да свиква резервистъ. Изобщо, Гърция играе ролята на лисицата въ баснята на Езопа „Лисицъ и Козелъ“. Подъ разни поетени поводи критската лисицъ ще остави „покровителя“ козелъ въ неговия кладенецъ въ Македония.

Почтенния вѣстникъ „Фьой“ е забравилъ да спомене за левтъ, за когото Езопъ не е ималъ възможностъ да прѣвиди мѣсто въ баснята. Отъ тоя левъ ще зависи съдбата и на лисицата и на козелъ въ бѣдеше.

Философия за победения.

Ударът на австро-германците върху Италия, не ще съмнише, възбуди въ главата на уминитъ италианци въпроса: „защо бѣше тая война на Италия, когато нейнитѣ до войната съюзници, германци и австрийци, даваха достатъчно възможности на италианския иредентизъм да получи законно удовлетворение въ своитѣ претенции?“

Съюзниците на Италия, особено французитѣ прѣварятъ нежелателнитѣ за себе си послѣдствия отъ тоя въпросъ и въ печата си не изпускатъ случай да доказватъ на италианцитѣ, че тѣхното участие въ войната на съглашенска страна е актъ на здраво разбираема политика.

Журналъ де Деба въ статията си Австро-Германия и мира пише: Не трѣбва да се съмниваме, че Франция и Англия се направятъ всичко, което могатъ. Но никой италианецъ не трѣбва повече да забравя, че е дошълъ прослѣдния моментъ за Италия да даде въ всѣко отношение максимума отъ усилията си, безъ да се запита, дали ще добие по-късно съразмѣрни на тѣхъ компенсации. (1) Италия брани своя животъ на независима държава. Тя не бѣ прѣдизвикана направо, но отъ това оластността да нея не бѣ по-малко реална. Австро-германскиятъ триумфъ би я свелъ до една пълна васалностъ. Въ случая нейното заблуждение е, че правѣше разлика между Австрия и Германия. Това, което се случи, доказва, че основаната върху тоя различие политика е била гибелна въ най-висока степенъ. (Слѣдватъ цензурни бѣли полета.)

Всички заблуди се плащатъ.



ВЪ АНГЛИЯ.

Ландсдоунъ за мира.

Писмото на лордъ Ландсдоунъ до в. „Дейли Телеграфъ“ гласи: „Съюзниците би трѣбвало да се споразумѣятъ въ Парижъ за единството на военнитѣ си цѣли“. Ландсдоунъ посочва декларациитѣ на Бетманъ Холвегъ и Чернитъ, за да докаже, че и неприятелнитѣ държавници считатъ за първа необходимостъ избѣгването на бѣдлаци войни. Рѣшенята въ Парижъ показватъ, че съюзниците искатъ да откажатъ на противниците нѣкои търговски улеснения, ако бѣдатъ принудени да бранятъ себе си, но никой разуменъ човѣкъ не би желалъ да унищожи търговията на централнитѣ сили, ако тѣ обѣщаватъ да пазятъ мира и да не тласкатъ Англия въ война чрезъ създаването на съюзи противъ нея. Относително териториалнитѣ искания може да се яви необходимостъ да се ревизиратъ тѣзи въпроси. Нѣкои отъ нашитѣ първоначални желаня сж станали въротно неосществими, а други — маловажни. Други въпроси, като напримеръ белгийския, оставатъ на първо мѣсто.

Но ако се дойде до едно коренно подновяване на картата на южна Европа, ние ще можемъ да искаме да се отложатъ съвѣщанията и въпросътъ да бѣде разрѣшенъ по-късно въ една размѣна на мисли съ нашитѣ съюзници, които ще трѣбватъ да проучатъ тѣзи въпроси и ако потребва да измѣнятъ нѣкои териториални искания. Ако трѣбватъ ней-сетнѣ да се свърши войната, за да се избѣгне всеобщата катастрофа, споредъ менъ, тя ще бѣде свършена понеже народнитѣ разбраха, че тя трѣе прѣтното врѣме.

Германската миролюбива партия ще намѣри голѣмо насърчение, ако се увѣри въ слѣдното:

- 1) Че ние не се стремимъ къмъ унищожение на Германия като велика сила.
- 2) Че не искаме да направимъ на нѣмския народъ каквато и да било форма на управление, която той самъ не желее.
- 3) Че не желаемъ Германия да изгуби мѣстото си между голѣмитѣ търговски народи.

4) Че ние готови слѣдъ войната да разгледаме съ останалитѣ велики сили ония интернационални въпроси, които датиратъ отъ доста отдавна и сж въ свързка съ въпроса за свободата на моретата и

5) Че ние готови да приемемъ единъ интернационаленъ договоръ, споредъ който се дава възможностъ да се уреждатъ международнитѣ интереси чрезъ мирни срѣдства.

Телеграфиратъ отъ Лондонъ, че „Централъ Нюзъ“ е опълномощенъ да заяви, че въ писмото си Лордъ Ландсдоунъ изказва своето собствено мнѣние и че тоя писмо било обнародвано по негова собствена инициатива. Министерството на въшнитѣ работи съмелъ за обнародването на тоя писмо въ настоящия моментъ.

Никаво съмнише, обаче, нѣма, че тоя писмо издава нови настроения, които овладѣватъ Англия при днешното положение на работитѣ въ свѣта.

СЪ КАКВО СИ СЛУЖИ ПРОТИВНИКА?

Като не може съ оръжие да ни побѣди, неприятеля си служи съ редъ долини срѣдства, измисля все възможни шпионски мѣрки, съ които мисли да подобри допѣкъдъ своето отчаяно положение. Напослѣтъкъ германското главно командане съобщава, че сж били намѣрвани въ военната зона и тила на западния фронтъ много пощенски гълѣби, затворени въ едни малки плетени кошнички. Тия гълѣби сж били пуцани за шпионска цѣль, въротно отъ еѣкои балони или аероплани, съ помощта на парашугъ. Освѣтъ парашута и кошничкитѣ съ гълѣби, сж били намѣрвани и напечатани билетчета, които сж обѣтавали намѣрвача какъ да ги изпълни и изтрати съ гълѣбитѣ. Германското главно командане умолява тия, които намѣрятъ такива или други прѣдмета, служещи за шпионска цѣль за ги прѣдаватъ на мѣстнитѣ граждански

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИЦА

Мариетъ на Шипченца.

(Изъ сборника на 23 гѣх. полка.)  
Великъ е нашия войникъ!  
Измокренъ, гладенъ, уморенъ,  
Безъ отдиохъ бий се день и нощъ,  
Бърдата цѣпи разяренъ  
Съ съ страшния си вѣкъ  
„на ножъ“

Отъ „Китка“ литна въ единъ мига  
Прѣцапа Тимока дълбокъ.  
Прѣзъ Равна, Вина, Орѣшца,  
Прѣзъ Шуманъ Топла,  
Лѣсковникъ  
Чърта му пѣтъ самия Богъ!

При Маврово заровенъ въ снѣгъ,  
Съ рѣцѣ примирзнали се би;  
Въ Ботумъ отвори пѣтъ за  
Дрица,  
При Струга сѣтний станъ  
разби —  
Прокуди врага до единъ.

И пакъ спокоенъ, мълчаливъ,  
При Охридъ, Прѣспа днесъ стои,  
Изпълненъ съ вѣра въ своята  
Новъ врагъ той чака да срази  
Съ съ страшния си вѣкъ  
„на ножъ“  
К. Г.

моя военни власти, за което ще получатъ възнаграждение.  
Тѣй като се намираме въ територия, която бѣше владѣна по право отъ нашитѣ противници, то не е злѣ да се знае тоя и отъ нашето население и войници, тѣй като не е изключена възможността и на нашия фронтъ неприятеля да дѣствува по сѣщия начинъ.  
Подпор. Недель А.

БАЩАТА.

(РАЗКАЗЪ).

„Той му отговори: Господи, готовъ съмъ да отида съ Тебе и въ гмнината и на смъртъ.“  
Лука 22.

Въ шумнитѣ и тревожни дни на мобилизацията, той трѣбваше да прѣживѣе тежкъ ударъ на сѣдбата. Изгуби едно отъ най-любимитѣ си дѣца.

Смъртта алѣзе въ къщата на стария полковникъ въ самия день, когато трѣбваше той да замине съ полка си къмъ границата. Остра болка сви сърцето му, съзи зальха очитѣ му и той почувствава, че краката едва го държатъ правъ на земята. Скрѣбъ непрѣодолима овладѣ цѣлото му сжщество, засега силитѣ му к въ първия моментъ, като че съвѣтъ ги отне. Той не можеше да гледа домашнитѣ си, прѣдани още повече отъ дошлата скръбъ, не можеше да слуша писанитѣ, които изпълваха цѣлия

домъ въ неудържими ридания. И той се мѣташе, ту въ една, ту въ друга стѣна и не знаеше какъ да прѣдприеме. Мисли, какъ въ кошерь се роаха въ главата му, една на друга чужди и враждебни. Той чувствуваше, че сърцето му попадна въ паяжината на сѣдбата и мжчително, болезнено се свиваше, като че бѣше изгубилъ всичко. Такова е човѣшкото щастие. Една частица щомъ се откърти отъ него и то цѣлото се разтреперва, като че загива.

Той стоя цѣлъ часъ въ кабинета си. Прѣзъ прозорецъ съ овлажнялъ погледъ гледаше на улицата, безучастно, полусъзнателно. По тротуаритѣ бѣгаха насамъ-нататѣ войници, съ окичени гърди, съ червени изпотени лица; файтони непрѣстан-

но гърмѣха и пълнѣха въздуха съ тревога и страгна нѣкакъва отрада. Най-сетнѣ той се сепна.

— Божа воля, — прошепна той, и дълбоко въздъхна.

Приближи се до писменната си маса, извади изъ шкафа нѣкакъва тетрадка, отгърна я, и се замисли.

Вни погледъ въ отсрѣщната стѣна, гдѣто бѣше окаченъ картата на Балканския полуостровъ и веднага спомни за мобилизацията и за всички ония приготовления, съ които той до вчера живѣеше.

— Испитанията почнаха отъ тука, но Богъ дано е милостивъ!

— Той изведнѣжъ се сепна.

По улицата, далечъ нѣкъдѣ се чуваше маршъ отъ военна музика. Той напргнато се вслуша. И той звучи се алива жалобенъ женски пискъ, който идѣше отъ къщцъ. Даже той различаваше отдѣлни думи въ пискъа, протегнати и олажани отъ създи. Въ тия думи бѣше и името на покойното дѣте.

Военната музика се приближаваше. Бодритѣ, изпълнени съ животъ и енергия звуци на марша вече гърмѣха подъ прозореца му и той не-

волно усѣти единъ непонятенъ трепетъ. Съкашъ нѣкой го хвана за раменѣтъ и го разгърси.

Музиката гърмѣше подъ самитѣ прозорци. Не чуваше той вече женския пискъ, който идѣше отъ къщцата той се поглъщаше отъ могущата вълна на звучитѣ, пълни съ ликование и въсторгъ.

— Животъ! — помисли той, въздъхна и отвори прозореца; разсѣно вѣе да гледа въ улицата.

— Това е дружина отъ моя полкъ. Все познати лица.

И веднага, като токъ, мина нова тревожна мисль прѣзъ главата му. Когато той излѣзе на улицата, звучитѣ на музиката долитаха до него пакъ мъгляви и глухи.

Звѣсъ излѣзе на улицата, за мигъ той забрави; рѣче да догони дружината и да каже нѣщо на дружинника, но, вмѣсто тоя, той отиде право въ дивизията.

— Ще поискамъ да остана за прогърбениетъ... а тамъ веднага ще догони полка.

И той се изгуби въ коридоритѣ на щаба на дивизията.



## ПОЛОЖЕНИЕТО.

## ВОЕННО.

**Захващане военен театър.** — Преди няколко дена германците пръв път взеха контрол-атака при Камбре, която има пълен успех. След една шателна артилерийска подготовка, германците настъпиха между Мювер и Булонж, а от Фонтен и Ла Фоли изтичаха английските части към селата Гренкур, Амь и Кантинг.

На западния бряг на Шелда, германците атакуваха височините по двете страни на Банто и звалища с с. Гонельо и Вилер-Гюй-свалт.

Боевете продължиха няколко дни и въпреки силните английски контр-атаки, германците задържаха завладените места.

Числото на заловените англичани-пленници надминава 6000, а плячката възлиза на 100 ордади и няколко стотин картечници.

**Почетен военен театър и Добружанския фронт.** — Няма никакви военни действия.

**Италиански фронт.** — Съюзните войски достигнаха значително скъсяване на фронта. По всичко изглежда, че тѣ се задоволяват с постигнатите успехи и не намират за стратегическа необходимост излизането на Пиаве.

**Македонски фронт.** — Няма особени военни действия. При Енидже Карасу слѣзеха 2 французски самолѣтни аероплана. Пилотите сѣ пленени, а аеропланите сѣ взривени.

## ПОЛИТИЧЕСКО.

**Берлин.** — „Фосише Цайтунг“ съобщава, че Ромшия е изпратила ноти до Англия, Франция и Америка, въ които казва, че нѣмайки помощ от страна на съюзниците и тѣ е принудена, вслѣдствие положението на работите въ Русия, да напусне фронта или да прѣговаря съ неприятеля.

Полкътъ въ войната бѣше извършил редъ подвизи, които ще останатъ записани на първите страници на новата отечествена история. Не мисля, че желязните мишици и гранитенъ духъ на войниците, прѣдизвикани отъ всички свои храбри командири, извоюваха това име на полка, съ което той живѣеше, но всѣкога знаеше, че голѣмия дѣлъ на побѣдата се дължеше на умѣта и нахаатитѣ на стария полковникъ. Той още въ миналата война, като дружиненъ командиръ, бѣше открилъ една отъ тайните на побѣдата — любовта на подчинените къмъ своя началникъ. И той бѣше знаелъ да овладява сърцата, да привнава душите, за да направлява силите у тѣхъ.

Въ полка той бѣше известенъ съ името: „старецътъ“ и „бащата“. Неговото благообразно лице, спокойното и всѣкога огряно съ усмивка, бѣше действително лице на вѣстия. И ако човѣкъ не го видѣше въ боя, когато лицето му се прѣобразяваше и ставаше военно и строго, той въ наблюденията си, прѣзъ друго време, би направилъ заключение, че полковникътъ е свършилъ кариерата си — вѣсто ду-

**Официално.** На 26. 11. народниятъ комисаръ на войната и флотата и главнокомандующъ на руската армия **Криленко** е запиталъ посредствомъ парламентъори, дали германскиятъ главнокомандующъ е наклоненъ да прѣговаря за спиране на военните действия.

Още сжщия денъ главнокомандующия на Източния фронтъ, **Принцъ Леополдъ Баварски** отговорилъ, че е готовъ и упълномощенъ да прѣговаря съ руското главно командване относително спиране на военните действия. Слѣдъ това биде уговорено съ парламентъорите мѣстото и времето, дѣто да се срѣднатъ двѣтъ упълномощени комисии.

Руската комисия пристигна на 2. тогу въ 4 1/2 часа сл. пл. на уговореното мѣсто, отъ дѣто се отправи за опрѣделеното за прѣговори мѣсто. Тамъ тя ще пристигне на 3. къмъ обѣдъ.

*На 3. тогу въ 4 часа слѣдъ пладния пристигна на избраното мѣсто за водене прѣговори руските делегати, които бѣха поздравени отъ Главнокомандующия на Източния фронтъ **Принцъ Лео в о л д ъ Баварски**. Слѣдъ това се започнаха прѣговорите за общо примирие подъ прѣдседателството на германски генералъ **Хофманъ** и при участието на упълномощените прѣдставители на българското, австроунгарското и турското главнокомандуване.*

**Петроградъ.** 2. XII. Троцки е уволнилъ руския посланикъ въ Парижъ **Маклаковъ** и заявилъ, че участието на последния въ Парижката конференция би било измѣна къмъ Русия.

**Петроградъ.** Американския пълномощникъ въ щаба на руския главнокомандующъ е протестиралъ за сключването на отдѣлно примирие отъ страна на Русия; а французкия воененъ пълномощникъ е заявилъ, че французкото правителство не признава пълномощията на народните комисари.

Това именно благо и сърдечно лице му бѣше извоювало въ полка името „старецътъ“.

Но по-често го наричаха „бащата“. Войници и офицери прѣзъ всички трудни дни на похода и боя, чувстваша какъ полковникътъ стои надъ тѣхъ съ своите грижи и какъ изучава старателно тѣхните нужди, за да намѣри възможностъ да ги удовлетвори.

И любовта на всички къмъ него бѣше непритворна, истинска, синона любовъ и името му „бащата“ се произнасяше съ такова благоговѣние и радостъ, съ каквото името на най-скъпото въ живото.

— „Бащата“ си знае работата.

— „Бащата“ ще му намѣри цаката!

— До какъ „бащата“, нѣма какво да му мислимъ.

— „Бащата“ не обича да се шегува съ неприятеля.

Тая обичъ бѣше източникътъ на оная непоборима морална сила, която направя отъ полка герой и която овѣнча знамето му съ лаврите на цѣла редица подвизи.

**Въ Брѣдзевско море** сѣ потопени 11 параходи съ повече отъ 34000 бруто тона.

**Стокхолмъ.** Кореспондентътъ на „Фосише Цайтунгъ“ се научава отъ приближени до Троцки хора, че най-важните документи и договори сѣ съгласенитѣ още не сѣ обнародвани, а ще се печататъ скоро въ отдѣлна ораижева книга.

## ПИСМА КЪМЪ БЛИЖНИИ.

(Писмо 7).

Какво става съ васъ, когато видите, че силния мачка слабия, безоръжния? У васъ се явява желание да отидете въ помощъ, да нападете силния и да защитите слабия, нали? Ако е така, прѣвѣрнете това инстинктивно побуждение въ съзнателенъ законъ, който изпълнявайте безъ колебание. И нека тая заповѣдъ бѣде по-силна отъ всѣка мждростъ, която ви учи — да телгите на вѣзни рисковете, прѣди да отидете въ помощъ на угнетения. И ако вие се отказвате да слѣдвате горното внушение, вие сте знача човѣкъ на обстоятелствата, робъ на успехъ. Вие ще бждете ордади на силния до тогава, до като той не намисли да ви направи своя жертва.

Често се говори за избраната или защитата, като за право, тогава, когато тя е дълъгъ.

Правото може да бѣде пожертвувано и често бива по-благоразумно да се откажеш отъ своето право, отколкото да настоявашъ на него. Тогава когато никому не е позволено да жертва дълъгъ си.

Азъ пристѣпамъ къмъ единъ въпросъ, който е отъ областта на най-неяснитѣ човѣшки постъпки.

Голѣма частъ отъ хората сѣ много бързи, когато се открие и най-малка възможностъ за отпоръ, — чувствителни сѣ къмъ обидата. И остротата на това имъ чувстване е почти всѣкога прѣкомѣрна. Всѣки ударъ отъ вѣтъ имъ произвежда впечатление, както ехото отъ гърмежъ въ нѣкоя планинска тѣснина — то повтаря гърмежа десетина пѣти, до като доведе до размѣри на топовенъ грѣмъ.

За човѣка, който е убѣденъ въ важноста на своята малка особа, дѣско оскърбление е оскърбление на величеството му. Той веднага скача съ стиснати юмруци. Но има той се подига въ защита? Не, това той прави по-скоро отъ желание да мѣсти. — А между защитата и мѣстата нѣма никакво отношение. Всѣка мѣстъ има въ себе си елементи на нечисто и ниско самозабвение на една личностъ, която не признава никакъвъ духъ на отбрана. Въ състава на тия елементи влиза единъ извѣстенъ родъ азско наслаждение, къмъ което мнозина се пристрастяватъ. Прието е да се счита за остарѣлъ тѣй нарѣчения Законъ за възмѣздие: око за око и злѣбъ за злѣбъ. Това не е правилно. Тоя законъ далечъ не е варварски. Той е голѣма крачка къмъ справедливостта.

Защото въ отношението между възмѣздие и обилата лежи доказателството за истинската справедливостъ. Колко отъ хората, у които се пробуждатъ по нѣкога злитѣ инстинкти, биха спечелили, ако се приложеше къмъ тѣхъ закона за възмѣздие! А тия, които сѣ готови да отиѣщаватъ за всѣко нѣщо и търсятъ случаи да утолѣватъ своята яростъ, сѣ карикатурата на избраната, за която ви говоря.

Главниятъ признакъ на истинската отбрана и защита е самоотрѣчението. Тя е работа на правосъдието. Ако вие сте оскърбени, накѣжавени, ако срѣзъ васъ е употребено насилие, това, прѣди всичко, е „дѣло“, което не вие ще рѣшавате. Вие не трѣбва, нито да отиѣщавате, нито да прощавате. Като отиѣщавате сами за себе си, вие увеличавате несправедливостта; като позволявате безнаказано да ви оскърбяватъ, вие се присѣдинявате къмъ нея, вие поощрявате тая несправедливостъ.

Ако не бѣше развитъ въ хората духътъ на защита, то животъ би бѣлъ вѣчно въ златния вѣкъ на несправедливостта и насилието, и всичко, което е честно и миролюбиво би станало плячка на злитѣ. Всѣки човѣкъ е длъженъ да защищава себе си и ближния си. Главниятъ въпросъ не бива да бѣде: кого нападатъ — мене или тебе? — а да се знае, страстно да се чувствава, че е

Единъ денъ въ полкътъ се разнесе, като грѣмъ слухътъ, че „бащата“ е смѣненъ. Вълнение обзе всички. Войниците питаха офицерите; тия последните и тѣ нищо положително не знаяха. Гледаха внимателно въ спокойното и всѣкога весело лице на полковника, да прочетатъ нѣщо, но тамъ нѣщо трѣбваше нѣмаше. Питаха адютанта, но и той подигаеше раменѣта. И весело съмнѣние озари душите на всички.

Минаха нѣколко м.чители дни. Телефониститѣ, които първи всичко знаятъ, единъ денъ прѣснаха слухъ, че полковникътъ по телефона е говорилъ съ бригадата и че намекналъ какво подиръ нѣколко дни щѣлъ да бѣде готовъ, което значало, че щѣлъ да слава.

Всички въ полка се умѣрлушиха. Споменитѣ за „бащата“ почнаха да се приловятъ и тѣга овладя полкътъ.

Наблюдателното око на полковника не можеше да не забѣлжи това.

Единъ отъ близките дни, на обѣдъ, той бѣше изнуденъ отъ въпроситѣ на офицеритѣ да кажи истината.

Въ това време въ неговото лице,

очи никой не можеше да прочете ни съжаление, ни тъга, ни радостъ, ни каквото и да било друго чувство, което живѣеше въ душата му въ тия дни.

Това бѣше силенъ и коравъ човѣкъ, който умѣше да скрива личнитѣ си прѣживявания и да носи на лицето си само това, което е нужно за отечеството, което иска отъ него дълъгъ.

Не ще думъ, че съ мжка, „бащата“ оставя полка, — думаха едни. Още повече, че отива пакъ полковни командиръ. . . Но какъ умѣе да скрива той себе си. . . Чу, денъ човѣкъ!

Всички заживѣха съ едно сложное чувство на недоумѣние, тъга, съмнѣние, на цѣлъ редъ прѣположения и догадки за тая тѣя неочаквана отъ никого смѣна.

Последния денъ полковникътъ бѣше обходилъ всички окопи отъ двѣтъ дружини, които бѣха въ първа линия; говорилъ бѣше съ войниците, простилъ се бѣше съ тѣхъ, като имъ оставилъ своите прости, бащински думи. Тия думи, които всѣки, който иска да бѣде добъръ началникъ трѣбва да знае.

нападната правдата и че трябва тя да се отбранява.

И това, което ви говоря за отдалената личност, това е справедливо за цели общества и народи. Да се преследват крадците, убийците, развратниците и тия, които отравят общественния ум и здраве — не е право, а дългъ. Да бждеш въоръженъ и да защищаваш своята страна, не само че е дългъ, но дългъ, безъ който нито държава, нито личността въ нея сж нислини.

Защитата е свято дѣло. И да се отрича тя е беззаконно. Макаръ съ голямо уважение да съмъ проникнатъ къмъ такъвъ човѣкъ, като Толстой, азъ не мога да не ви кажа, че считамъ за много опасни неговитѣ парадокси за „непротивяване на злото“, за това че законитѣ пораждаатъ злодѣянията и прѣстѣпленията; че всѣка нация, като се защитава поража въ бждаще мѣся нови стълбове; че като се отказвашъ отъ отбраната, можешъ по възшебенъ начинъ да спрѣшъ всѣко нападение и всѣка борба.

Днешната война показва до колко тия парадокси иматъ реална цѣна. Да се противишъ на злото, това е закона за доброто. Нѣщо, което не трябва никога да се забравя, а да се развива — то е духътъ на защитата. — Тоя духъ е нуженъ и въ миръ и въ война.

И злото е, че ние по-често срѣщаме хорѣ отнѣстителни, а по-малко такива, които да разбиратъ смисъла на истинската защита. Болшинството отъ тѣхъ не се дигатъ отъ мѣстото си, когато въпроса не се касае до тѣхъ. За да оправдаятъ своето бездѣйствие, тѣ казватъ: Богъ, истината, правосъдието сж достатъчно силни да се защищаватъ, тѣ отъ насъ се не нуждаятъ. Това е пакостно заблудение и хората трябва да се извеждатъ изъ него.

Има много честни хора, които казватъ: „доброто ще си се въздари и безъ нашата помощ“. А злото, за което говорятъ, ние го не чувствуваме, то до насъ не се отнася. Никога не бждете въ числото на такъвъ родъ честни хора.

Помнете, че изъ нравствената аксиома: „не прави на другитѣ това, което самъ не искашъ да ти правятъ“, излиза заключението: „не

допускай, и на другитѣ да правятъ това, което не искашъ и на тебъ да направятъ“.

Да успѣешъ наврѣме да побъркашъ на угнетителя да дави слабия, да дѣйствувашъ, да страдашъ за него, страстно да остоявашъ негово право, — нищо не е по-възвишено отъ това.

Побѣждавайте злото въ самитѣ себе си, защищавайте бѣднитѣ, защищавайте тия, върху които се излива злоба и клѣвета, защищавайте отсктсвующитѣ, когато на тѣхъ нападатъ.

Това да бжде другъ етапъ при възвишаване на вашия духъ!

### СМѢХЪ И ЗАДАЧИ.

#### Въ царството на цифритѣ.

(Особни случаи умножения, които могатъ да иматъ теоретическо и практическо приложение).

$$\begin{array}{l}
 9 \times 1 = 9 \\
 9 \times 2 = 18; \quad 1 + 8 = 9 \\
 9 \times 3 = 27; \quad 2 + 7 = 9 \\
 9 \times 4 = 36; \quad 3 + 6 = 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 9 \times 9 = 81; \quad 8 + 1 = 9 \\
 9 \times 10 = 90; \quad 9 + 0 = 9 \\
 9 \times 11 = 99; \quad 9 + 9 = 18; \quad 1 + 8 = 9 \\
 9 \times 12 = 108; \quad 1 + 0 + 8 = 9
 \end{array}$$

и т. н.

$$\begin{array}{l}
 I \\
 \begin{array}{l}
 1 \times 9 + 2 = 11 \\
 12 \times 9 + 3 = 111 \\
 123 \times 9 + 4 = 1111 \\
 1234 \times 9 + 5 = 11111 \\
 12345 \times 9 + 6 = 111111
 \end{array}
 \end{array}$$

и т. н.

$$\begin{array}{l}
 II \\
 \begin{array}{l}
 9 \times 9 + 7 = 88 \\
 98 \times 9 + 6 = 888 \\
 987 \times 9 + 5 = 8888
 \end{array}
 \end{array}$$

Вечерта офицеритѣ даваха прощанна вечеря Лицето на полковника по едно врѣме, като че се покри съ едва забѣлзванъ тъменъ вуаль.

Той стана, съ погледа си обходи всички офицери, слѣдъ което почна да говори съ едва съдржано вълнение:

— Би било странно, господа, да не чувствувамъ тяга днесъ, когато оставямъ славнитъ нѣшъ полкъ. Прѣнасямъ се мислено въ прѣживнитѣ съ всѣ дни, въ ония неизчислими на брой и неизбѣрими по глждни моменти, които ние прѣживнаме въ тая славна за насъ и за родната война.

Гласътъ на полковника почна все повече и повече да трепне.

— Интереситъ на отечеството днесъ не каратъ да се дѣля съ васъ. Излишно е да се говори, че и ние и азъ безъ болка не можемъ да прѣживяемъ този денъ на раздѣла. Азъ се гѣша съ мисълта, че моя славенъ полкъ минава въ до-стойнитѣ рѣцѣ на познатъ менъ заместникъ, който ще го води все по оня пътъ, по който е вървалъ той до сега.

Полковника се спрѣ. Наново обходи съ погледа си всички офицери, като че ги цѣлуваше съ очитѣ си, и пакъ почна.

Въ очитѣ му лѣснаха сълзи.

— Азъ чувствувамъ, че се дѣля отъ нѣщо родно, отъ нѣщо близко... Прѣди да трѣгна съ полка въ тая война, сждбата мипрати една скръбъ, която само възторга на нашитѣ побѣди успокои. Азъ днесъ спомнямъ за оня моментъ на тежка лична загуба и бихъ желалъ да сравня днешната раздѣла само съ него, ако не бѣше сжществената разлика въ характера на чувството, между тия два момента.

Тогавъ бѣше смъртъ и скръбъ, а днесъ само една раздѣла, но искамъ да кажа че по своята сила тая послѣдната съ нищо не отстѣпа на прѣживята скръбъ... Азъ като че се късамъ отъ корена си...

И както тогавъ зовѣтъ на трѣбала чеглуши скръбъта, тъй и днесъ зовѣтъ на отечеството ще заглуши живята отъ раздѣлата.

Азъ ще отида тамъ, при другитѣ ваши брѣя... Ние мали всички работитѣ до едно? И, може би, моя старъ полкъ нѣкога да се срѣщне

$$\begin{array}{l}
 9876 \times 5 + 4 = 88888 \\
 98765 \times 9 + 3 = 888888
 \end{array}$$

и т. н.

### ЗАДАЧА.

Какъ може съ една кибритена клѣчка да се подигнатъ 15 кибритени клѣчки?

Рѣшение на задача отъ бр. 29 на вѣстника: да се изобрази съ три деветорки най-голямото число.

Получиха се въ редакцията нѣколко вида рѣшения на тая задача. Нѣкои считатъ че това число е 999. Но това не е вѣрно.

Точното рѣшение на задачата е:

Съ други думи 9 да бжде помножено само на себе си 9 пати и получения резултатъ да се помножи самъ на себе си пакъ 9 пати.

$$9^9 = 387420489$$

Тоя резултатъ умноженъ самъ на себе си 9 пати ще даде число, което ще има 369692128 цифри.

За да се напише това число на книжна лента, като прѣцложимъ, че всѣка цифра ще заеме 4 м. м., дължината на тая лента трѣбва да бжде: 1478 кил. 772 метра и 40 с. м. — т. е. нѣколко пати разстоянието отъ София до Бургазъ. Дѣйствително голямо число! М.

### ВЪПРОСИ.

Азъ съмъ: ? ?

1. Злободневенъ министъръ,
2. Планина,
3. Градъ на Фландрския фронтъ, който се срѣща често въ бюлетенитѣ.
4. Мѣстото, където германцитѣ одържаха напоследъкъ една отъ най-голямитѣ си побѣда.

съ моя новъ полкъ, въ оная свѣтла точка където се събиратъ нашитѣ национални въздѣления, която добриятъ нашъ Богъ въ бждаще ще ни укаже; да се скръстятъ знамената на двата полка тамъ и подъ сѣнната свята на тия знамена да се срѣщнемъ и ние съ васъ наново...

Отечеството иска отъ насъ да заглушаваме гласътъ на егоистичнитѣ чувства, да жертвуваме всичко въ великия честь на неговитѣ нужди. Раздѣлата днесъ нека ни слоти и нека моя новъ полкъ и вашия се, чувствуватъ още повече родни брѣя.

Слѣдъ това полковника ни изздрави, говори още нѣщо, цѣлува се съ всички офицери. Ако нѣкой безстрастно, отдалечъ, гледаше тая картина и би ималъ четката да я прѣдаде върху платното, не му трѣбваше да търси нийдѣ по възвишенъ отъ тоя сюжетъ, който да обесмѣтитъ името му. Това би била картината „Баща“, която трѣбва да има прѣдъ очи всѣки началникъ, като възвишенъ идеалъ, къмъ който да се стрѣмъ.

Полковникътъ на другия денъ си

5. Българска дивизия,  
6. Това, което е най-сжкло отъ всичко,

7. Въздушно течение  
Отъ прѣвитѣ букви на отговоритѣ съставете името на любимъ военачалникъ.

1. Защо истината тъй рѣдко се явява на сцената?
2. Кой обича ближния повече отъ себе си?
3. Кой може да говори на всички езици?
4. Кои безмозъчни глави се съватъ за необходимостъ у женитѣ, които обичатъ модитѣ?

Единъ младежъ се хвалилъ на Аристипа, че много билъ чель. — „Не сж тия, — отговорилъ му философътъ, — най-пѣлни и здрави, които много ядатъ, а тѣзи, които добръ смилатъ приетата храна.“

„Самолубието, — казва единъ мой приятель на другъ, — прилича на сжкперничеството: не пропушя нищо да пропадне на вѣтъра. Сжкперникътъ се навежда за да дигне най-незначително копче отъ земята, а самолубивиятъ, по-гавпавъ, се навежда за най-нищожната похвала“.

### Въ метеорологическата станция.

— Какво показва днесъ барометъра?  
— Клони на миръ!

### Въ днитѣ на приириѣ.

Руски войникъ. — Умръзна на Карлъ Карловичъ, да пия английска ракия и извѣтрѣло шампанско отъ Франция. Много ми се е допила Мюнхенска бира!... Тя се разбира, че по-хубаво нѣщо отъ нея и отъ нашата водка на тоя свѣтъ нѣма.

замина. Дойде новъ началникъ, който пое командуванието. И войникъ и офицери скоро видѣха, че се правдаха думитѣ на полковникъ: какво полка ще бжде въ достойнитѣ рѣцѣ на единъ заместникъ, който той дѣйствително е познавалъ... Но слѣдитъ отъ „бащата“ въ полка не изчезнаха. И често войникитѣ въ трудни минути, по привичка, продължаваха да си думатъ:

— До като е „бащицата“ нѣма какво да му мислимъ!

— „Бащата“ си знае работата! Той и на това ще му намѣри цакал!

И когато човѣкъ слушаше тия прости, навини възклициания на войникитѣ, възкрѣсваше прѣдъ очитѣ му милия, добродушенъ образъ на исполина, който, гдѣто е миналъ и запалилъ въ душитѣ: вѣра, надежда и любовь, — богинята на духовната мощъ въ тритѣ ъ лица — патринитѣ е сърдцата и е станалъ безсмертенъ владетель въ тѣхъ.

А едва ли чма по-голямо щастие за началника и човѣка отъ това!

Другтъ.



# ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

## ПРѢГОВОРИТѢ.

Една голѣма крачка къмъ мира е направена. Може би най-голѣмата отъ тия, които до сега сж правени.

Военнитѣ дѣйствия на цѣлия източнѣн и кавказки фронтове сж прѣстановени; делегати отъ двѣтѣ страни сж почнали прѣговори за подписване условията на едно примирие.

Тия договори сж въ своето начало, та безполезно е днесъ да се гадае, какъ ще се развиятъ тѣ и до какъвъ резултатъ ще се добератъ договорящитѣ страни.

Извѣстно е, че до тия прѣговори се дойде, слѣдъ като едната и другата страна обявиха на цѣлъ свѣтъ основитѣ на мира, когото взаимно търсятъ, слѣдъ като се видѣ, че възможностъ за разбирателство помежду имъ не липсва. Но не трѣбва да се забравятъ всички ония трудности, които ще съществуватъ тия прѣговори, за да не пробуждаме въ себе си прѣувеличени надежди и да не изпадаме въ горчиви разочарования, слѣдъ възможни прѣчки, вапирания и протакания, които сж бивали неизбѣжни фази при подобенъ родъ сложни прѣговори.

Извѣстно е, че инициативата на почване прѣговори отъ руска страна принадлежи на едно правителство, което не тѣй твърдо стои на краката си. Независимо отъ общата жажда за миръ въ тая страна, вътрѣ въ нея съществуватъ течения, които чакатъ да използватъ събитията и да обърнатъ цѣлата армия противъ Ленинъ и Троцки. На тия послѣднитѣ се налага голѣмъ тактъ и умѣние, за да могатъ едновременно съ воденето на прѣговоритѣ, да засилватъ своето влияние и властъ въ страната. Това ще бжде, разбира се, въ интереса и на другата договоряща страна, защото бждещиятъ актъ на примирие и миръ въ такъвъ случай ще бжде подписанъ отъ правителство по-здравно и по-затвърдено.

Като се има прѣвидѣ това, трѣбва да очакваме при воденето на прѣговоритѣ, рускитѣ делегати да се държатъ по такъвъ начинъ, че да не дадатъ възможностъ на военнлюбитѣ и съгласенскитѣ оржда да подигнатъ армията срѣщу тѣхъ, като къмъ „прѣдатели“. Вѣроятно е слѣдователно отъ тѣхна страна да се поставятъ условия, които да затегнатъ пледоарията, съ цѣлъ да введатъ цѣлото руско общество въ тия прѣговори и да го приобщатъ идейно къмъ крайния резултатъ.

И централнитѣ сили, и днешното руско правителство добрѣ разбиратъ, че примирието и мирътъ ще бждатъ добрѣ дошли и за двѣтѣ страни само при условие, че тѣ добиятъ нужната трайностъ. А това ще стане тогава, когато правителството на Ленинъ засили авторитета си въ народа, за извѣстна частъ на който минава то днесъ като „германско орджие“.

Отъ гледна точка на всичко това, възможни сж извѣстни затруднения въ прѣговоритѣ.

Друго положение, което трѣбва да бжда осветлено, е склонността на руското правителство да избѣгва сепаративния миръ, съ надежда да намѣри възможностъ да принуди правителствата на всички воюващи народи къмъ **общъ** миръ. Трѣбва да се прѣдполагатъ сериозни и реални причини за подобна склонностъ и трѣбва да се приеме, че сепаративниятъ миръ ще бжде заключенъ само, слѣдъ отстраняване на пагубната сила на тия причини върху утрѣшната сждба на Русия.

А това въ извѣстна степенъ може да се постигне пакъ при помощта на прѣговоритѣ.

Най-сетѣтъ познатата утопичностъ на прѣдставителитѣ на днешното руско правителство трѣбва да ни прѣдпазва и тя отъ врѣденъ оптимизмъ. Трѣбва наистина да прѣдполагаме, че „сега, когато тѣ стоятъ на

кормилото на голѣмия държавенъ корабъ, прѣдъ лицето на самата дѣйствителностъ, тѣ нѣма да се увлѣкатъ въ врѣдни илюзии за себе си и за другитѣ, но все пакъ, ако искаме добрѣ да сждимъ за положението, нека „допуснемъ, че и отъ тукъ не сж изключени изненадитѣ.“

Прѣговоритѣ вървятъ. Имаме голѣми основания да се надѣ-

ваме, че краятъ отъ тѣхъ ще бжде благоприятенъ, но нека не забравяме, че повечето отъ трѣбва да бждемъ другъ пакъ не изпускаме пушката изъ ръцѣтъ си.

Нека гледаме нашитѣ съюзници, които съ езика си разговарятъ на изтокъ, а съ умитѣ си не забравятъ да биятъ, както трѣбва, на западъ!

## НЕУТРАЛЕНЪ ГЛАСЪ ЗА ИЗГЛЕДИТѢ НА МИРА.

Отъ Бернъ пишатъ на „Пестеръ Лойдъ“:

Гражданото морално значение на примирието или на единъ врѣоятенъ вече сепаративенъ миръ между Русия и централнитѣ държави се цѣни както трѣбва отъ демократиитѣ на всички страни, макаръ че общественото мнѣние въ Англия, Франция и Италия още не се рѣшава да изкаже дълбокото си впечатление. Възникъ на войната се наклониха извъредно много въ врѣда на съгласението и изглежда, че е вънъ отъ всѣкакво съмнение, какво кабинетитѣ на Клемансо и Лойдъ Джордж сж послѣднитѣ войнствени кабинети. Тѣ ще трѣбва въ най-кжсо врѣме или да регистриратъ такива успѣхи, които би оправдали продължаването на войната или пъкъ ще да бждатъ пометени отъ общественото мнѣние, понеже и до сега неопрѣодолимото желание за миръ е било задушвано само съ тероръ или съ довѣрието въ геня на единъ Клемансо и Лойдъ Джордж.

Въ най-близкото бждеще се съзиратъ слѣднитѣ възможности: Русия излиза изъ съгласението като сключи примирие или сепаративенъ миръ. Съ това стратегическото и моралното положение на централнитѣ сили ще се засили въ такъва степенъ, че се изключва възможностъ та за нѣкакво надмощие на съгласението. Отъ парижката конференция пъкъ за сега не може да се очакватъ рѣшения досѣжно ново формулиране на военнитѣ цѣли, което да здволи централнитѣ сили. Положението за това още не е назрѣло, понеже още се подхранва илюзията, какво американската помощ ще може да спаси положението. Но и между съгласението трѣвомисляшитѣ хора съзнаватъ, че американската помощ не ще съотвѣтства на извъннѣрно голѣмитѣ очаквания и надежди. Колкото и значителна да бжде тази помощ, нѣколко мѣсеци тя ще може едва да попълни

празнотитѣ на западнитѣ сили и най-малко би било нужно една година, за да може ядрото на американската армия да укаже по значително влияние на европейския боенъ театръ.

Споредъ развола на събитията психологическото настроение въ Франция, Англия и Италия ще назрѣе по такъвъ начинъ, че ще изчезне довѣрието въ диалектика на Клемансо и Лойдъ Джорджа и ще съзаватъ на сцената дългоочакванитѣ миролюбиви кабинети, които ще намѣрватъ нѣкакъвъ модусъ за разбирателство. Ние, неутралнитѣ, ще трѣбва да имаме търпѣние още малко. Пролѣтъта ще донесе, безъ съмнѣние, режима на миролюбивитѣ течения въ западнитѣ държави.

## МЪГЛЯВА РѢЧЪ.

На 3. декември съгласенската конференция въ Парижъ държа послѣдното си засѣдание. Полковникъ Хусъ поблагодарилъ отъ името на Америка за гостоприемството, което му е било указано. Клемансо отговорилъ на кжсо; той свършилъ рѢчъта си съ думитѣ:

„Ако трѣбва да се извлѣче поука отъ историческитѣ приятелства, които днесъ съединяватъ френския народъ и американския, то азъ не виждамъ ни най-малката полза отъ съвършенното отстраняване на неприятелствата“.

Френския печатъ е въ най-голѣмо недоумѣние, какъ да тълкува тая рѢчъ.

Мъглявитѣ рѢчи сж признакъ на мъгляво положение.

### Миръ за смѣтка на Русия.

Днес, когато представителитѣ на Русия оговарят примирие съ представителитѣ на Централнитѣ сили и търсятъ базата за скорешен миръ, въ срѣднитѣ на Съглашенieto, не ще съмнѣние, става усилена обикна на мисли за нововъзникнащото положение. Не могатъ съгласиешкитѣ държавници безъ страхъ да мислятъ за послѣднитѣ, които ще доведе за тяхъ едно сключване на подобенъ миръ. Разбира се, голѣма частъ отъ тѣхнитѣ тревожни мисли и планове съставляватъ тайна на кабинетитѣ, но все така, както всѣкога, стѣнитѣ на тия кабинети сѫ калпакитѣ и задънжени се до тѣхъ печатъ просмуква частици отъ тия тайни.

В. Gazzetta Tizinese, която минава за добръ осѣдомелъ върху работитѣ на Съгласиешето, пише:

„Чрѣвъ измѣната на Русия. Съгласиешето изпада въ едно крайно тежко положение. То се намира въ много близка опасност. Наскоро централнитѣ сили ще разкѣнятъ военноплѣнницитѣ си съ Русия. Съ това ще се формира една резервна армия, която ще разгроми френцитѣ, англичанитѣ и италианцитѣ.“

За помощта отъ Америка нѣма никаква сигурност. Япония не иска да жертвува никакви войски. Ето защо най-добъръ би било да се сключи единъ общъ миръ за смѣтка на Русия. Прѣди нѣколко седмици това изглеждаше смѣшно на съюзницитѣ, ала днесъ то ще стане необходимостъ.“

### Изъ изложението на графъ Черниъ.

Въ рѣчта си прѣвъ угарската делегация графъ Черниъ между другото е казалъ:

„Прятеството и обижението, поддържани прѣвъ дълги години

между България и Монархията се утѣчката въ тази война съ сключването на единъ съюзъ. Тежкитѣ материални и кървави жертви, които България понесе прѣвъ дѣйтѣ балкански войни, не ѣ погрѣшила да вѣдѣе въ пълна мощъ въ всеобщата война. Нейната славна армия, която се прояви въ толкова сражения, изгѣе побѣдоносна, заедно съ съюзницитѣ, навсѣкдѣ, гдѣто вѣдѣе въ дѣйствиe. България нѣма причини да съжалва за присѣдинението си къмъ нашата група. Благодарение на този съюзъ и на своитѣ тѣхъ забѣлжителни военни подвизи, България можа да занеме територията, която ѣ, се пада етнографически. Така, малката и прѣдвидлива политика на нейния владѣтель донесе на тази страна богати плодове.“

Продължавайтѣ рѣчта си, графъ Черниъ е говоралъ и за положението въ Русия:

„Въ настоящия моментъ, казалъ министра, азъ не мога да изкажа едно окончателно мнѣние по прѣвратитѣ, ставали въ Русия, но сигурно е, че падаето на стария режимъ събори основитѣ на нѣкогашната руска панславянска и империалистическа политика. Слѣщо тѣхъ несъмнѣвно е, че подаващото болшинство на руския народъ иска миръ. Разбира се, азъ не мога да прѣдскажа, какъ ще се развиятъ работитѣ въ Русия, но трѣбва да констатирамъ, че ние и нашата съюзница Германия, противно на правителствата на Съгласиешето, никога не сме мислили да взиемъ върху вѣтрѣшитѣ работи на Русия. Ние искрено желаемъ да възобновимъ отношението на добро съседство, които съществуваша прѣди между насъ и народитѣ на Русия и да имаме за напредъ съ отѣлъ приятелски сношения.“

За мира е казалъ: „Международни договори съ необходимитѣ гаранции за постепеното и едновременно намаление на

въоруженията и за свободата на моретата, както и задължителния третейски съдъ, биха могли да ни дадатъ сигурност. Ние сме, прѣдлагатъ сигурност. Ние сме, прѣдлагатъ единъ общъ, справедливъ и почетенъ миръ, който да усигурира териториалната цѣлостъ на монархията и нейното свободно политическо и економическо развитие. Тѣхъ като Русия още прѣвъ м. априлъ т. г. заяви, че е готова да сключи миръ безъ териториални и економически насилия и тѣхъ като днешното руско правителство поднови тази програма, ние сме на пътъ да водимъ прѣговори съ него върху тази основа. Не може да се каже, да ли другитѣ неприятелски държави ще приематъ руското прѣдложение да почнатъ сега прѣговори на сѣщата база.“

### ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЪ.

#### Вѣтрѣвъ отъ вѣтъ.

Изъ кореспонденцията на подпор. П. Михайловъ.

На 3. ноември, т. г. патрулитѣ доведоха въ заставата на 5. рота отъ 1. полкъ ефрейтора **Петковъ** **Ветко Црѣтановъ** отъ 5. рота на 14. мак. полкъ и бомбардира **Лазаровъ Василъ Дуневъ** отъ 2. батарея на 21. артал. полкъ. И двамата били плѣнени отъ англичанитѣ на 15. май т. г. край Струма, но сполучили да избѣгатъ изъ лагера на плѣнницитѣ при гара Дудуларъ, Солунско. Тѣ описватъ въ най-черни краски живота на плѣнницитѣ.

Шомъ пристигаали въ плѣнническия лагеръ, поставени имъ били катранени печати, каквито имали всички плѣнници. Лагерътъ билъ заграденъ съ 3 реда телени огради. Плѣнницитѣ били набѣлскани по 15 души въ палатки, които едва били достатѣчни и за 8 души, та вѣтрѣ просто се удушвали. Храната била извънредно лоша и недостатѣчна. Сутринъ не имъ давали

никаква закуска. Обѣдътъ се състоялъ отъ черенъ хлѣбъ и нѣколко чорба, които била по-подкозаша за свине, отколкото за хора. Вечерата — отъ хлѣбъ и 5-6 кѣгнели маслини. Англичанитѣ хвърлили вината за лошата и недостатѣчна храна върху подводницитѣ. Плѣнницитѣ работили отъ ранна сутринъ до късно вечеръ усилено въ каменна кариера. Почивка имъ се давало само 1/2 часа на обѣдъ. Надзорницитѣ съ камшици ги насилвали да работятъ. И за най-дребни простѣпки били налагани тежки наказания: бой и лишаване отъ храна. Псуванитѣ и руганитѣ били обикновенни явления.

Непоносимитѣ плѣннически работѣ най-подирѣ ги принудилъ го рискътъ на живота да избѣгатъ изъ плѣнническия лагеръ, да се скитатъ и криятъ изъ пълна съ войски неприятелска страна, да се промъкнатъ прѣвъ неприятелскитѣ линии и да си отдѣхнатъ най-послѣ въ родната земя.

#### 54. полкъ отпразнувалъ

тържествено празника на побѣдитѣ. Слѣдъ благодарствения молебень за утѣхитѣ на българското побѣдоносно оръжие бригадниятъ командиръ държалъ пламенна рѣчь за значението на празника, а полковникътъ командиръ при тържествена обѣновка поздравилъ свѣршилцитѣ успѣхъ полковата учебна команда чинъ „ефрейторъ“, като наградилъ за отличие първия отъ тѣхъ ефрейторъ Бабавинъ Христо, който съ сребрѣненъ часовникъ. Слѣдъ обѣдъ въ района на учебната команда била дадена войничка забава съ подбрана и отлична музична програма.

### ВЪРА И СИЛА.

Това е името на новото нѣмъсечно религиозно-обществено списание, което се издава въ Цариградъ на армията, при началника на

## OSYRUS OLENS.

(ЛЕГЕНДА)

Неразгадана тайна е душата и черовна е въ нея любовта.

Бальмонтъ.

Прѣди 1300 години въ Египетъ живѣла красавицата Земира. Нѣщо мистическо е имало въ нейнитѣ продълговати, оливо-зеленикави измѣнчиви очи. Нѣщо палише на нейнитѣ устни. Пълна съ обаяние, та плѣнѣвала всички, като оставала къмъ всѣкого студена и равнодушна. Единъжъ, въ Египетъ пристигна чуждестраненъ принцъ — гордъ и красивъ. Земира безумно се влюбва въ него.

Това, обаче, не остава скрито отъ будното око на магесника и астролога Ефедра, безнадежно влюбенъ до това врѣме въ нея. Шомъ Ефедра узнава за любовта на Земира къмъ принца, заклева се да не

остави красавицата въ чужди рѣцѣ. Въ скоро врѣме намиратъ Земира студена и неподвижна въ нейния теремъ. Принцътъ, слѣдъ като оплакалъ безврѣме загиналата любавица, заминавалъ за своята родина. И само вѣрнитѣ Ефедра по цѣли часове стоялъ прѣвъ саркофага на умрѣлата, да се любува все още на нейната красота. Единъ само той знаелъ, че Земира не е умрѣла, а спи по негово внушение и че тя ще се събуди, шомъ като той ѣ заповѣдалъ. Но Ефедра не се е рѣшавалъ да стори таквава глупостъ — да ѣ събуди, защото е знаелъ, че тогава тя ще бѣде изгубена за него на всѣкога.

Годинитѣ текли една подиръ друга, а Ефедра, съвсѣмъ прѣгърбенъ отъ старостъ, продължавалъ да стои по цѣли часове и да се любува на неизмѣнната красота на Земира.

Като станалъ 90 годишенъ, Ефедра почувствувалъ, че се приближава смъртта, и отъ страхъ да не се яви прѣвъ Бога съ тежкъ грѣхъ върху душата си, тѣхъ като съзнавалъ, че отъ египетъ е лишилъ Земира отъ живота, той протегналъ рѣцѣ надъ саркофага, гдѣто е лежала тя, и произнесалъ: — Слушай и се подчини на моята заповѣдъ — отъ днесъ, слѣдъ 613 години, ти ще се събудишъ, но при първата цѣлувка отъ мъжъ ще умрѣшъ.

Горѣщо слънце заливало развалинитѣ на стария храмъ.

Купища гранитъ и мраморъ, нѣкога цѣли и прѣкрасни, лежали въ развалинитѣ на храма и ограждали нѣщо прилично на камененъ сандѣкъ.

Знойнитѣ лъчи на слънцето, стигнало Земира, като че ли прѣниквали вѣтрѣ въ каменния гробъ за да пробудятъ въ него живота. Нѣщо зашумоляло, задало се въ него. Стѣвалъ малко, прѣчатъ надъ сандѣка се подигнала...

Съ изплащени зелени очи, тя вѣтрѣ излѣзла жена, която почнала да се оглежда на всички страни.

Дрители отъ тънко, прозрачно платно лухъ-тамъ прикривали нейното стройно и гѣвкаво тѣло. Първа отъ дивъ пауна и марбу, която съвали нейнитѣ черни коси. Облепени съ зюмруди и рубини, горѣтъ ѣ блещѣли на слънцето. Бѣлата и лице отъ врѣме на врѣмѣ пламвало въ руменина...

Излѣзла изъ подъ развалинитѣ жената се ояктила къмъ близкия градъ. Поразена, изплашена, въ вѣрѣла и всѣки мигъ се спирала и оглеждала... Тя не можала да познае окръжаващата ѣ мѣстностъ. Била ранна сутринъ и пѣтътъ билъ



# ПОЛОЖЕНИЕТО.

## ВОЕННО.

**Западен военен театър.** — Предишният германски настъпление ю. з. от Камбре се увича с пълнеж успях. Англичанит изпрезнаха позициит между Мьовър и Маркоангъ. Германцит завзеха с. с. Гренкуръ, Анно, Кампингъ и Нойелъ.

Загубитъ на англичанит сж грамадни. Числото на взетитъ при Камбре плънинци се увеличи на повече отъ 9000; а пляката на 148 орджия и 716 картечници.

Съ тази си побѣда германцитъ отново доказаха несъкрушимостъта на своя духъ.

Упорититъ 16 английски настъпления, чиято цѣль бѣ завладѣването на германската морска база на фландрския брѣгъ, може да се сѣмта за съвършено пропаднала. Всичкитъ тѣзи боеве, въ които загина цѣвта на Англия, доказаха, че и сега духътъ не може да бжде побѣденъ отъ материята и че германската подвижна и гъвкава отбрана е несъкрушима. Дали горчивиятъ урокъ ще вразуми англичанит, това близкото бждаще ще ни покаже.

**Италиански фронтъ.** — Отъ 4. XII въ участъка Зибегъ Гемайденъ, между Азиаго и р. Brenta, войскитъ на фелдмаршала Конрадъ атакуваха високитъ италиански позиции и завладѣха: Монте Мелета, Монте Сизмонъ, в. 1411 и Сасо Росо. До сега сж плънени повече отъ 15,000 италианци и взети стотина орджия.

**Източен военен театър и Добруджански фронтъ.** — Спокойно.

**Македонски фронтъ.** — На Червената стѣна и въ Сърската равнина артилерийска дѣйностъ.

## ПОЛИТИЧЕСКО.

**Официално.** Упълномощенитъ прѣдставители на висшето военно командуване въ Германия, Австро-Унгария, България и Турция сключиха примирие съ пълномощницитъ — прѣдставители на Русия за фронтотъ отъ Източното чакъ до Черното море, както и за руско-турския боенъ те-

атръ въ Азия за време отъ 7. т. м. 12. ч. сл. пл. до 17. т. м. 12. ч. сл. пл. Прѣговоритъ за окончателно примирие ще бждатъ продължени слѣдъ нѣколко дена.

**В. „Дейли Хроникълъ“** съобщава: Въ петъкъ Троцки е държалъ въ Съвѣта една дълга рѣчь, въ която е казалъ: Ние ще бждемъ осторожни въ прѣговоритъ си и нѣма да допустнемъ да бждатъ изхвърлени основнитъ принципи за единъ всеобщъ миръ, за който се бори руската революция. Ние ще положимъ рѣшителни искания, както на съюзницитъ си, тъй и на неприятелитъ си.

**Въ Конгреса** е било внесено прѣдложение да се обяви, че *Америка* се намира въ война съ *Австро-Унгария, България и Турция*. Това прѣдложение безъ дебати е прѣпратено въ комисията по външнитъ работи. (Радиотел.).

**Отъ Амстердагъ** съобщаватъ: Лойдъ Джоржъ заявилъ прѣдъ единъ отъ редкторитъ на Пти Парианенъ, че моментътъ билъ извънредно много сериозенъ. Отъ разговора Лойдъ Джоржъ далъ ясно да се разбере, че писмото на лордъ Лансдаунъ било много неприятно на правителството. Това било толкова по-приятно, понеже споредъ съобщенията изъ Лондонъ привърженицитъ на Лансдаунъ значително се увеличавали, между които били и доста много не само прѣдишни държавни мѣже, но и много членове отъ парламента, които до сега съвсѣмъ не били миролюбци.

**Радостни манифестации въ Петроградъ.** Както съобщаватъ отъ Стокхолмъ, извѣстието, че сж започнати прѣговори за примирие, прѣдизвикало въ Петроградъ грамадни, шумни, радостни манифестации. Устроени били импозантни шествия и населението бурно изказало надеждата си за скорошенъ миръ. Прѣдложено било „Невски проспектъ“ да се прѣименова въ „Проспектъ на мира.“

**Агенцията Хавазъ** съобщава отъ Вашингтонъ, че Америка никакъ не възнамѣрявала да третира Русия като неприятелска държава, въ случай че тя сключи примирие. Ако Парижкия воененъ съвѣтъ рѣши да

се обърне къмъ Русия съ заплашване, то американскитъ пълномощникъ не щѣлъ да се присѣдини къмъ този постѣпка.

**Вашингтонъ.** (Райтеръ). Комисията по външнитъ работи въ конгреса се произнесла да се обяви война на Австро-Унгария.

Въ разговора си съ единъ членъ отъ конгреса Уилсонъ заявилъ, че той прѣпорѣчалъ да се обяви война на Австро-Унгария, понеже може би ще стане нужда да се изпратятъ американски войски въ Италия.

**Лондонъ.** (Райтеръ) „Дейли Мейлъ“ съобщава отъ Петроградъ, че делегатитъ за сключване примирие рѣшили да прѣговарятъ само по въпроса за примирieto, а пъкъ въпросътъ за окончателенъ миръ да се прѣдостави на една европейска конференция.

## ПИСМА КЪМЪ БЛИЗКИЯ

(Писмо 8).

Хората, приятелю драгий, се дѣлятъ на двѣ голѣми групи: хора, които разбиратъ живота и такива, които го живѣятъ. Единитъ съзерцаватъ, а другитъ дѣйствуватъ. Въ пълнотата си животътъ иска тия двѣ дѣятелности да бждатъ съединени и съгласувани.

Вие знаете, че по-голѣма частъ отъ хората се стараятъ да избѣгнатъ труда, макаръ и съ цѣната на увеличаване количеството на труда у другитъ. Има мнозина, които се отнасятъ враждебно къмъ усилията и сж готови да натоварятъ другитъ да носятъ тежестъта, която на тѣхъ принадлежи. И колко подлости се вършатъ отъ нѣкой, само и само да избѣгнатъ труда! Каго гледашъ на такивато, мислишъ си, че трѣбва за нѣкой да е по-силно отвърщението къмъ усилията, отколкото къмъ позора, за това тѣ се примиряватъ така лесно съ послѣдния. Това е огромно заблуждение. Този, който иска да подобри живота си, като намали своята дѣятелностъ, не зне за онава непоправимо зло, което си принася той съ това. Цѣната на човѣка се опрѣдѣля отъ неговия трудъ. Който нищо не върши — нищо и самъ не струва.

Движението е признакъ на живота, източникъ на неговитъ сили. Да

свѣтото духовенство. Задачата му е духовно-просвѣтителна.

Войната е събитие, което прѣдизвиква не само материални сътресения, но и духовно социални и често психично-индивидуални. Тя развурса много институти, събори много величия, създаде нови фактори и изтъкна нови цѣнности въ живота. Тя разори не само бойни поля съ своитъ гранати, но дълбоко затрогна и разори срдцата на съвременнитъ поколения. Ние се движиме отъ велики подеми, но подложихме и на велики страдания. И както добръ разораната и богато засѣта нива дава плодъ въ буйна, златна жътва, но заедно съ това незабѣлъзано въ нея се промѣкватъ и врѣднитъ плѣвѣли, тъй и великата война даде раздѣлъ на величествени народни добродѣтели, но покрай тѣхъ се явиха духовни празноти и неусѣтно се равниха и извѣстни отрицателни прояви. Жадната човѣшка душа, смутена отъ страшнитъ всесвѣтски катаклизми, стонъ въ недоумѣние и търси опора на своята вѣра. Войникътъ, прикованъ вече трета година въ тъмнитъ окопи, жадува за блага, духовна рѣчь, глладува за здрава питателна храна. „Вѣра и Сила“ иде да даде тая храна на срдцето и тая свѣтлина на душата. И ако е безспорна истината, че духовно-нравственната енергия е способниятъ залогъ за бодростъта и силата на една народна армия, то списанието „Вѣра и Сила“ трѣбва да се приеме най-радушно и да му се даде най-широко разпространение между всички чинове отъ армията. То ще ни вдѣхне повече бодростъ на духа и повече вѣра въ Бога и въ собственитъ ни сили.

Ал.

*Изпращайте материалъ за списанието „Изъ живота на частитъ“!*

пустиненъ. Неочаквано жената се опрѣла... Затреперела цѣла и, за да не падне, се опрѣла въ едно дърво... Съ разтворени отъ ужасъ очи гледала тя въ далечина, гдѣто бързо се промѣквала между скалитъ, блѣстяща на слънцето, нѣкаква гигантска змия...

Изведнѣжъ, остръ писъкъ прорѣзалъ тихия утрениенъ въздухъ и въ сждото време земята подъ краката на жената се разтърсила.

Нѣкакъвъ властенъ шумъ, като отдалеченъ облаченъ гръмъ, се приближавалъ къмъ нея... Новъ страшенъ и оглушителенъ писъкъ се раздалъ и чудовище, хвърляще димъ и пламъкъ, като огромна стрѣла минало покрай нея...

Жената паднала на колѣнитъ и закрила съ рѣжъ лицето си.

Тя се сепнала, чакъ когато чула нѣкакви гласове около себе си. Огъркнала очитъ си и видѣла, че цѣла тѣла отъ хора се е събрала около нея.

— Тя е гола, — казалъ нѣкой. — Коситъ ѝ сж украсени съ пера отъ диви птици, — добавилъ други, — навѣрно тя е самодива или русалка.

— Не, тя е отъ цирка, жена отъ дивитъ страни, казалъ трети. Вѣроятно е избѣгала отъ цирка, който туку-що замина съ трена отъ нашия градъ.

— **Циркъ, трена,** — тихичко повтаряла за себе си жената, — какво значатъ тия думи? Азъ никога не съмъ ги чувала!...

Тѣлпата все повече и повече се увеличавала и говорътъ ѝ билъ приличенъ на морския шумъ.

Жената станала отъ земята, съ желание да продължи своя пѣть, но отъ тѣлото и паднали и послѣднитъ парчета отъ изгнилото ѝ покривало. Тя стояла прѣдъ очитъ на тѣлпата съвсѣмъ гола, като сгатуйа, работенъ отъ гениаленъ скулпторъ...

Викъ отъ възторгъ се разнесалъ въ тѣлпата...

Въ тая минута, като се блѣскалъ между тѣлпата, се приближавалъ къмъ нея човѣкъ, съ очила, съ особена шапка на главата и съ раница прѣзъ раменѣтъ. Той държалъ въ рѣжѣтъ си лакирана, продълговата кутия и мръженъ конусъ на дълга тояга.

Неговитъ живи очи били впити напрѣдъ, като че търсѣли нѣщо загубено.

Той жадно гледалъ на едно отъ раменѣтъ на Земира, въ блѣска на нѣкаква точка на него.

Съ единъ скокъ той се хвърлилъ върху нея.

— Това е то... това е... **Осурус Оленъ** — шепналъ той, като се задъшвалъ отъ възлнение: —

**Осурус Оленъ**, когото тъй дълго търся азъ тукъ, въ Египетъ, и безъ който бѣхъ се заклѣлъ да се не връщамъ...

— Слушай, красавице, — казалъ той на Земира: — ти си бѣдна, нѣ-

машъ даже дрехи да скриешъ голотата си. Азъ ще ти дамъ пари... толкова, колкото сж нужни да си купишъ цѣлъ гардеробъ съ дрехи, само дай ми това!... — и, като протегналъ рѣката си, той снелъ отъ рамото на жената голѣмъ, свѣтящъ бръмбаръ...

Продължително и странно изгледала Земира бръмбара въ рѣжѣтъ на чужденецъ... Тя знаела, че въ тоя именно бръмбаръ е прѣминала душата на тоя, който я бѣше погубилъ, — душата на Ефедръ. Знаела е сжщо, че никакви сили не могатъ я спаси отъ него, че той рано или късно ще се върне, ако ще би съ 7 ключа да биха го затворили...

Сняющъ отъ радостъ, чужденецътъ скрилъ бръмбара въ лакираната кутия, взелъ изъ раницата си шепла златни пари и ги подалъ на Земира.

— Взemi, красавице, — казалъ той, — и нека това злато донесе радостъ на срдцето ти.

грамадна празнота, поради което е позволено да се желае, че конференцията да не влоши още повече отношенията на Съглашението спрямо Русия; затова и заповишанията на Лорд Роберт Сесвил били не само не умъстни, но и безполезни. Искреното желание на руския народ е мирът, по-скоро на един справедлив мир. Това не е било пръв величаво време, казва Самба, тъй като и Лорд Лансдоун иска сега същото. Съглашението не се е вслушало във желанието на руския народ. По-дълбоки причини за успяването на болшевиките сж страхът от царизма и волята за мир. Също и депутатът Реноделъ въ своя статия на сжщия френски вестник настоява за незабавно публикуване военните цѣли на Съглашението, тъй като иначе съмнението въ справедливостта на тѣхната клауза ще обхвае още по-широки кръгове.

### ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЪ.

„Китка“.

Посветена на 1 дружина.

Катъ първа побѣда на врага въ родеменъ,  
Сърдца ни изпълняш ти, Китка,  
съ възторгъ,  
На бойове страшни ти живъ си  
днесъ споменъ  
Ти — първа усмивка на нашия Богъ!

„Гръмото“ гръмовито се първомъ разнесе  
Надъ твоитѣ стрѣмни бърда отъ  
гранитъ.  
Врага то исплаши, душа му потресе  
И хужна да бѣга отъ ридъ той на ридъ.

Слѣдъ тебе се ниятъ побѣди безбройни,  
На храбритѣ пѣтъ се далечъ откри.  
Ти бѣ туй начало на подвизи стройни,  
Ти първа извика на Сърбия: „мри!“

Вий стигнахте заснѣженитѣ върхове  
На свѣтлото безсмъртие и слава,  
Вий стигнахте на вѣчното прагътъ!  
Войници, слѣнце ярко озарява

Родината — сждбата я зове  
По начертанъ отъ вашитѣ книж-  
ли пѣтъ.

О, колко свѣтла вѣра, колко мощъ  
Окриля вашитѣ възторжени души.  
Прѣгради нѣма зарадъ вашъ ножъ  
И нѣма силень — васъ да съкруши!

Въ смъртъта на храбритѣ възкръс-  
на цѣлъ народъ,  
Почналъ безименния ужасъ на бѣ-  
дѣтъ:  
Слѣдъ васъ летятъ въ безкраенъ  
хороводъ  
На радостъ, на свободна радостъ  
днитѣ.

И свѣтълъ блѣнъ България реди  
За васъ най-хубавата своя пѣсенъ;  
Балкантъ, старъ баща, грижовно бди  
Надъ васъ, въ далечни спомени  
унесенъ...

Вий стигнахте заснѣженитѣ върхове  
На свѣтлото безсмъртие и слава,  
Вий стигнахте на вѣчното прагътъ!  
Войници, слѣнце ярко озарява  
Родината — сждбата я зове  
По начертанъ отъ вашитѣ книж-  
ли пѣтъ.  
(Изъ сборника на Шипченци)

## ПОЛОЖЕНИЕТО.

### ВОЕННО.

**Западенъ воененъ театръ.** Слѣдъ послѣдния германски успѣхъ при Камбре нѣма особени военни дѣйствия, освѣнъ усилената артилерийска дѣйностъ въ нѣкои участъци.

**Италиански фронтъ.** При делтата на р. Пиаве унгарски части атакували и завладѣли прѣдмостно укрѣпленіе „Силе“, източно отъ Капо Силе, като плѣнили нѣколко стотинъ души.

**Македонски фронтъ.** — Въ долината на горна Шубра наши отѣления извършиха успѣшни разузнавания. Въ Мъгленско прогонихме нѣколко усиленни неприятелски от-

дѣления. Отъ двѣтъ страни на Вардара и особено югозападно отъ Дойранъ, отъ врѣме на врѣме значително силень огнь. Сѣвероизточно отъ Дойранското езеро и при долното течение на Струма бѣха повърнати съ огнь нѣколко английски авиода. Въ Битолско германски авиатори свалиха единъ неприятелски аеропланъ, който падна южно отъ с. Кравари.

**Добруджански фронтъ.** — Спокойно. На 9 т. м. се сключи примиріе между съюзнитѣ армии и руско-ромѣнскитѣ войски, дѣйстващи на фронта между Днестръ и устието на Дунавъ.

### ПОЛИТИЧЕСКО.

**Варшъ.** 10. декемврий. Украинското бюро на печата се научава отъ Киевъ: Дипломатитѣ на Съглашението сж заявили на 7 т. м. на украинския централенъ съвѣтъ, че правителствата на Съглашението сж готови да признаятъ Украинската република, състояща се отъ всички национални територии, ако Украйна се задължи да продължава войната на страната на съюзницитѣ. На това прѣдложение украинскитѣ парламентъ отговорилъ: Украйна желае да съблюдава строгъ неутралитетъ и да поддръжа приятелство съ двѣтъ воюващи страни.

**Петроградъ,** 10 дек. Споредъ в. „Правда“ желѣзничарскитѣ съюзъ по прѣдложение на съвѣта приелъ управлението на министерството на желѣзницитѣ.

„Дѣло Народъ“ се научава отъ френското посолство въ Петроградъ слѣднѣното: Поведението на Франция по въпроса за прѣговоритѣ за примиріе е непромѣнено. Франция ще говори достѣжно мира само въ учредителното събрание, единствения изразъ на волята на руския народъ.

**Резултатъ** отъ изборитѣ въ Русия: Въ Кронштадъ били подадени 1/3 отъ гласовѣтъ за болшевикитѣ. Въ Москва болшевикитѣ получили 5 катедитѣ 4 и социалиститѣ-революционери 1 мандати.

**Петроградъ,** 10. дек. Петроградската телегр. агенция опровергава съобщението на Дейли Телеграфъ, какво правителството на болшевикитѣ било анулирало всички чужде-

странни заеми. Въпросътъ се каселъ само за една статия въ в-къ „Правда“.

### ПИСМА КЪМЪ БЛИЗКИЯ.

— (Писмо 9).

Продължавамъ за трудътъ. За единъ той е сръдство за прѣпитание, за други — стока, което е едно и сжщо. Въ сжщностъ трудътъ е нѣщо съвсѣтъ друго и много повече отъ това, което се счита.

Ако трудътъ би билъ прѣпитание, той става излишенъ; а за този който се труди, за да натрупа пари, за него той става необходимостъ и брѣме. И въ двата случая трудътъ бива ненавигданъ, прѣзираиъ и отъ него гледатъ хората да отбѣгватъ. По таквъ начинъ въ обществото се създаватъ два вида мързелници: единитѣ не се трудятъ, защото иматъ съ какво да живѣятъ, вслѣдствие на получено наследство, сполучливи спекулации и т. н.; а другитѣ работятъ, но неохотно. Очевидно е, че между тия двѣ категории хора сжществувва голѣма разлика; единитѣ сж паразити на обществото, другитѣ — негови пасивни производителни елементи. Но колко е робска сждбата на тоя, който се труди, безъ да обича труда! Всѣки честенъ човѣкъ е длъженъ да отрича таквъ видъ трудъ, който унищожава живота и човѣшкото достоинство. Но именно къмъ таквъ робски трудъ довежда разпространеното за него понятие. Общество, въ основата на което би легнала идеята, че трудътъ е самъ животъ, скоро би унищожило въ себе си оная трудъ, който убива.

Коего казахъ за труда, който се извършва за прѣпитание, се отнася и до труда — стока. Стоката е нѣщо, което се купува и продава, което въ всѣко врѣме може да се купи и продаде. Подобень родъ трудъ води къмъ ненавистъ.

Този, който казва: азъ работя, защото за това получавамъ пари, и който работи само за тѣхъ — продава себе си. Той признава, че подбудителната причина за него сж паритѣ. За пари той значи е готовъ да върши каквото и да било.

Подобни идеи сж позоръ за името човѣкъ. Азъ искамъ да ви докажа, че трудътъ е сила и животъ и че трѣбва да прѣзрѣмъ всички ония

денъ орелъ въ момента да фрѣкне въ синевитѣ — далече къмъ найпачи граници и полета. Подъ тая крилъ се чернѣха широкитѣ равнини на снаряднитѣ гнѣзда, съ бандисани прѣградки и стѣни. Тѣ съвсѣтъ, чакаха да ги напълнятъ съ жълтитѣ и червени снаряди, които често гледаха недалече, стройно наредени, блеснали съ яркитѣ си привѣкателни цѣвове. Плана да ни дотега това бездѣйствие въ чиститѣ широки дворове грамадната фабрика. Въ гнѣздата на колосаленъ, умственъ и физически трудъ ние, рожбитѣ му, често се оглеждахме и мълчиво чакахме да бутнатъ и насъ въ движение и работа. Тоя денъ иде. Когато ние бѣхме толкова. Когато трѣбваше, строени въ едноредица, досущъ прилични една друга — като родни сестри, сѣ по редъ ни натовариха на онеи и ние полетѣхме изъ доли-

ната на Рейнъ далеко задъ границитѣ на Германия

Азъ видѣхъ Бѣло и Мраморно море, а послѣ въздохъ въ Одринската крѣпостъ. По-нататъшната ми сждба е извѣстна. Умътъ и волята, що ни управляваха, се прѣплетоха съ другъ умъ и друга воля. Сръшчу мене бѣха френскитѣ ми съперници, но гениитѣ, що ги възлюбяваше и движеше, надмина съдемтъ километра. Въ рѣшителнитѣ мартенски дни на страшия оня шумъ, ние се видѣхме изложени на днешния съкрушителенъ огнь, който изненада врѣмето си. Лично азъ отъ борбата излѣзохъ съ честь — даже шастлива се почувствувахъ, когато уститѣ върху горѣщото си тѣло здравата дѣсница на моя истински господаръ. — И тоя и азъ — ние бѣхме доволни, че се намѣрихме единъ-другъ. Той ме оцѣни справедливо и насочи къмъ полета, хъмове и планини, дѣто

азъ трѣбваше да развия дѣйствителната полезна работа, за която бѣхъ създадена.

Азъ бѣхъ радостно приета за едно съ три още мои сестри въ старовѣковнитѣ стѣни на славна стара крѣпостъ. То бѣше истински подема на духа, когато измежду бронзовитѣ тѣла на стари калибри ветерани отъ три побѣдоносни за българското оржжие войни — все подъ стѣнитѣ на тая крѣпостъ — лѣснаха на септемврийското слѣнце нашитѣ четире стоманени гърла. Ние видѣхме горда завистъ у тия стари герои и сигурно мълчалива скръбъ, че сж минали врѣмената на гърмовни подвизи, открито юначество сръдъ облаци черенъ барутенъ димъ. А ние любопитно ги изглеждахме и се дивѣхме на смѣлия духъ, който раздвижи мѣднитѣ имѣ тѣла, оловнитѣ снаряди, шарохитѣ и картечитѣ и ги тласна въ сѣврѣмнената война,

въ която тѣ, като защитници на старата крѣпостъ — столица, одържаха побѣда.

И имъ завидяхме на старата и нова слава и ги почитаме като бащи и прѣдци, които и въ сегашното по-напрѣдало врѣме не останаха назадъ отъ наследницитѣ си.

На насъ гледаха „като на сжкъп даръ“, често ни посѣщаваха, сътъмняваха съ принадлежноститѣ чистѣха и пазеха подъ покривъ. Бѣше ни душно въ тия навѣси и сутринъ, когато ни изведоха на учение, ние радостно прѣскачехме съ широкитѣ си тежки коледа дървенія прагъ и леко се затичвахме по наклонената морава близо до старитѣ бронзови оржиди. Тѣ деемъ и ношемъ натъркалияи върху дървени подлогъ, подравнени, стояха на открито, непретенциозни и слабо чувствителни къмъ влага и прахъ. Но тѣ бѣха дарови-



развивашъ тѣлото си, да се научишъ да работишъ съ свои рѣцѣ и очи, да навикавашъ къмъ умората, къмъ суровоститѣ на природнитѣ условия, да утѣбешъ да се боришъ съ прѣпятствията, да се занимавашъ съ работа, която съвсѣмъ не ти се нрави, да прѣодолявашъ желанията си, вълненията си, страститѣ си, съ една дума, да дисциплинирашъ тѣлото си същество — его коя трѣбва да бжде грижата и стремлението на тоя, който иска да бжде **човекъ**. Още като си заведешъ задачата, — да бждешъ човекъ, — и ще почувствуваешъ, че почвашъ да ставашъ по-силенъ. Човекътъ не първо време се бои отъ усилката, както се бои отъ студената вода. Веднѣжъ побѣдиль отарашението си, той ще съжалява, че нѣкога го е ималъ. Той ще хареса това, което отначало го е плашило.

Този, който иска да развива своята сила, да укрѣпява способността си да бжде щастливъ, своето физическо и нравствено здраве, той никога не трѣбва да избѣгва труда. Напротивъ трѣбва да му се отдава отъ все сърдце. Той трѣбва да прѣзира съпливитѣ, радващитѣ се на онова идиотско щастие, което се изразява въ бездѣлието.

Най-съвършената форма на усил-

нието е трудътъ. Той е най-важниятъ элементъ на живота, върху който много нелѣпости и обиди сж казвани и затова трѣбва да се оборватъ ония възгледи за него, които унижаватъ неговата сжщность. Трудътъ е сила и самъ животъ. Трѣбва да се прѣдпазваме да усвоаваме вреднитѣ и неправилни понятия за него, понеже чрезъ тѣхъ извратяваме и общитѣ си понятия за живота. Но за това въ идущето си писмо.

**Учете нѣмски.**

1. Wie viele Monate hat ein Jahr? (Ви филе монате хатъ айн наар?)  
Колко мѣсеца има една година?
2. Das Jahr hat zwölf Monate. Дасъ нааръ хатъ цвѳолф монате  
Годината има 12 мѣсеца.
3. Der Winter kommt; es ist kalt. Дер винтер комт; ес ист калт  
Зимата иде; студено е.
4. Es schneit; ich friere es schneit; ich friere  
Вали снѣгъ; студено ми е.

сладба! Все съ мошеници да има работа . . .

**Братяно.** — Ваше прѣтѣхождѣство, страхъ ме е, че не ще можемъ да се разберемъ съ българитѣ!  
**Трѳонъ** — Другарю, ако мислите пакъ да ги оберете, и азъ не вѣрвамъ да се разберете!

**Българскиятъ святъ къмъ него Руски.**

**Врѣди:** великодушна, славна, храбра, силна, умна, самоотвержена, непобѣдима и пр.  
**Сега:** полна, гнусна, жалка, робска, страховита, глупава, безумна и пр.  
**Tempora mutantur!**  
(Врѣмената се мѣняватъ).

**Мисли.**

Крѳотата е рекомандателно писмо, което природата дава на своитѣ любимици.

Ако ти отправи нѣкой незаслужена похвала, приеми я, като учение.

**ВЪПРОСИ**

1. Кой човекъ прѣкарва повече отъ врѣмето си въ кафенето? М.

Колкото се взема отъ него, по-голямъ става — щѣ е това?

**Въ царството на цифритѣ.**

Число, съставено отъ всички цифри, освѣтъ 8, написани въ последователенъ редъ, при умножение на 8, на 9 и на числа кратни на 9 (18, 27, 36 и т. н.) дава съзвучающитѣ интересни и леки за помнене резултати:

12345679	×	8	=	98765432
12345679	×	9	=	111111111
12345679	×	18	=	222222222
12345679	×	27	=	333333333
12345679	×	36	=	444444444
12345679	×	81	=	999999999

**ЗАДАЧИ**

Да се намѣри число отъ 8 цифри, което, умножено на цифрѣта 9, да даде число съставено отъ едни и сжщи цифри?

**Задачи за кучето и дваната катешественика.**

Двама пѣшеходци вѣрватъ единъ и сжщи път и въ една сжща посока. Първиятъ, А, вѣрва на 8 км. прѣдъ другия и прави 4 км. въ часъ; вториятъ, В, прави по 6 км. въ часъ. Единтъ отъ тѣхъ има куче, което въ момента, когато ние говоримъ, тича отъ една пѣшеходецъ по посока къмъ другия, съ скоростъ 15 км. въ часъ, слѣдъ това веднага се връща къмъ първия; като дойде до него пакъ се връща и по такъвъ начинъ кучето непрѣстанно спове между двамата, до като вториятъ догони първия. Колко път е направилъ кучето?

**Бурине.**

Сарай море, играй спрѣ.

**Въ Гърция.**

— „Какво видѣхте въ Гърция?“ — попитали единъ пѣтешественикъ. — „Видѣхъ разрушителната сила на врѣмето.“ — отговорилъ той.

Единъ старецъ на 60 години купилъ на пазаря врана за нѣколко си. На въпроса на одного отъ знатитѣ си, защо му е тая врана, той отговорилъ: „Искамъ да прѣвѣрия, дали наистина тия птици живѣятъ както нѣкой казватъ за 300 години.“

**Щедри дарители**

Фирмата **Казинъ Енинъ** отъ гр. Драма съ писмо отъ 28. м. м. внесла като волно пожертвуване сумата 100.000 лв. за фонда на сирацитѣ на загиналитѣ войнигерои отъ 8. пѣх. Тунджанска дивизия.

**СМѢХЪ И ЗАДАЧИ**

**Въ Парижката конференция.**

**Клемансо.** — (къмъ полковникъ Хусъ). Сега, когато ние тѣй се нуждаемъ отъ помощъ, желали бихме да знаемъ, на какво можемъ да разчитаме отъ нашата съюзница Америка?

**Полковникъ Хусъ.** — На всичко! Буквално на всичко! Но само въ прѣдѣлитѣ на възможното. Ние сме рѣшили всичко, съ което разполагаме: пари, материали, хора — да употребимъ, за да постигнемъ общата цѣль — смазането на Германия.

**Клемансо.** — Но помощта, г-нъ полковникъ, сега имено е нужна. Може би, подиръ ще бжде късно.

**Хусъ.** — Никога не е късно,

ще кажа азъ, господа, и ще ви помоля да ми повѣрвате! Ние въ края на 1918. г. ще можемъ да имаме една армия отъ половина милионъ, въ 1919. г. още толкова и до това врѣме надѣвамъ се, като постигнемъ съгласие съ Япония, да изпратимъ по еднакво количество войски въ Европа. Крайната ни цѣль съ това ще бжде повече отъ постигната. Никдѣ не е било тѣй цѣлно търпението, както сега за васъ, господа

**Клемансо.** — (на себе си) Ахъ, vargisi! Тия американци и японци съ пайкукъ душата ни измѣнаха! Жалкото е, че тоя, който ядеше министритѣ, самъ стана министръ. Ще трѣбва сега себе си да изямъ! Проклѣта французка

Земира взела златото и, като се навела пакъ на земята, съ любопытство почнала да разглежда хубавитѣ и блѣстящи на слънцето кръжчета и съ удоволствие се вслушвала въ тѣхния чистъ мелодиченъ звукъ, когато ги удряла въ камънетѣ.

Неочаквано, тѣлпата, която обикаляла Земира, почтително почнала да се дърпа. Прѣзъ нея се провираща монахиня, която мълчаливо се приближила до Земира. Тя снела отъ себе си черната горня дреха и съ нея покрила голото тѣло на вѣзкрѣснатата отъ праха на вѣковетѣ жена.

— Да вѣрвимъ, дъще, — казала тя, — взела Земира за ржката, тръгнала съ нея и се изгубила далечъ отъ тѣлпата.

Монотонния мѣнастирски животъ, мълчаливитѣ монахини, тишината и спокойствието подѣйствуваха благотворно върху душата на Земира, която толкова години е живѣла въ не-

познатото на насъ царство на **небитаето**. Всѣка прова на живота, който е билъ възъ отъ мѣнастирскитѣ стѣни, новъ и непознатъ, сложень и загадъченъ, плашилъ е душата на Земира, шомъ е достигналъ до нея.

Единъ день, на единъ отъ храмовитѣ празници, монахинитѣ при грамадно стечение на народъ сж прѣдставлявали една мистерия, въ която ролята на Мария Магдалена е била изпълнявана отъ Земира. Въ тая роля тя е била така прѣкрасна, че всички сж гледали на нея, като на божественно явление.

Когато, слѣдъ прѣдставлението, тя се върнала въ своята келия, била порезена и викнала отъ възторгъ и удивление — цѣлата ѳ келия била украсена съ рози, нѣжниятъ утонеленъ ароматъ на които веднага направилъ главата ѳ да се върти, извикалъ въ душата ѳ сладостни несни образи и спомени.

Още не успѣла да си зададе въпроса, кой е ногалъ така да я за-

радва, — тя вижда, че изъ тъмната глѣбина на келията се хвърля върху ѳ младежъ човекъ съ прѣкрасно, юначно лице и гордо изправена снага.

— Богиню! — викналъ той и падналъ въ краката ѳ: чудно божественно видѣние! . . . Позволи ми да ти се поклоня, да цѣлуна края на дрехата ти! . . . Азъ не зная какво ме влече къмъ тебъ, не умѣя да изрека името на тайнствената ти власт, на която се подчинявамъ. . . Зная само, че слѣдъ първия мой погледъ, хвърленъ на тебъ тамъ въ храма, разбрахъ, че душитѣ ни сж свързани прѣзъ дългитѣ вѣкове на миналия животъ, че нѣкога си, въ отдалечени врѣмена, ние сме били близки, обичали сме единъ другия. . . И че отъ тогава душитѣ ни, измѣчвани отъ разлжка и тѣгъ, сж се търсили една друга. . . Моя чудна. . . божествена, моя радостъ. . . обичамъ. . . обичамъ те. . .

Цѣла блѣдна, цѣла въ трепетъ стояла Земира, закрила лицето съ

ржцѣтъ си, жадно впила слухъ въ всѣки звукъ на страстния и влѣстенъ призивъ. . .

Въ душата ѳ се носѣли смѣтни навѣяни въ сѣнь, радостни картини отъ изпитано нѣкога щастие. . .

Тя снела ржцѣтъ си отъ лицето и изтрѣпнала. Земиро, има сила по-силна отъ силата на запрѣта!

Земира се хвърлила въ прѣрѣбитѣ на възлюбения си, като въ пропасть и като отпуснала глава на гърдитѣ му, приближила къмъ устата му своитѣ горѣщи и влажни устни. . .

Въ тоя мигъ, келията се изпълнила съ раздиращою душата викъ и Земира паднала отъ обятията на възлюбения си. . .

Дошлитѣ монахини намѣрили Земира неподвижна, истинна. . . а на лѣвата страна на гърдитѣ ѳ, до само сърдце, тѣ забѣлѣжили голѣмъ блѣстящъ **Oculus Olens**, апитъ въ тѣлото ѳ.

По Жеромска — Муртъ

Редакторъ Поруч. Георгиевъ Н.

# ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

## ИЗЯВЛЕНИЯТА НА УЙЛСОНА.

Напоследъкъ въ конгреса на съверо-американскитѣ Шати прѣседателъ Уйлсонъ е направилъ изявления по цѣлитѣ на войната и условията за миръ.

Изявления Уйлсонъ е правилъ по-рано. Първитѣ му изявления бѣха схванати като прѣдвѣстници за брзъ миръ между равни, при сключването на който не трѣбва да има побѣдители и побѣдени, и който трѣбваше да осигури еднакви блага за всички народи.

По-късно, когато Германия се видѣ принудена да обяви безпощадната подводна война, Уйлсонъ направилъ нови изявления, които тогавашъ не бѣха вече така примирителни и великодушни. Уйлсонъ като цели напусна гледището на великодушенъ и безпристрастенъ сдѣл между воюващитѣ и застана повече на страната на нашитѣ противници. Въ думитѣ му прозвучаха тонове на заплашване.

Сега Уйлсонъ говори наново. Новата му рѣчь може да се нарече войниственна и — това може да се каже, сигурно, безъ прѣувеличание — непримирима.

„Днешната задача е да спечелимъ войната . . . Цѣлата наша мисль, всички наши източници отъ мисль, пари и материали ще ѝ бѣдатъ посветени . . . нашето внимание трѣбва да бѣде насочено върху силното и успѣшно изпълнение на великата задача да спечелимъ войната . . .“ Така говори сега Уйлсонъ. Тукъ не става вече дума за миръ, при сключването на който да нѣма побѣдители и побѣдени. Уйлсонъ взема вече открито страната на съюзнитѣ отъ сключението и заплашва и се готви за безпощадна война заедно съ тѣхъ.

Наистина, Уйлсонъ се мжчи да остане поне външно вѣренъ на своитѣ първи изявления. Той говори за миръ, който трѣбва да бѣде пълна безпристрастна справедливостъ въ всѣко отношение и за свободата и правдата, . . . война възвишенитѣ принципи, неуниженитѣ отъ егонистичната мания за завоевания. Но тия думи, които

по-рано се поглѣщаха съ облекчение, като изгледи за единъ брзъ и справедливъ миръ, еднакво желанъ и изгоденъ за всички народи, днесъ оставатъ безъ ефектъ. Тѣ сж, тъй да се каже, последнитѣ усилия на Уйлсона да запази външния видъ на справедливъ сдѣл, когато той се е присѣдинилъ вече къмъ каузата на една отъ странитѣ и то именно къмъ оная отъ тѣхъ, която — както напоследъкъ за лишень пѣтъ доказаха публикуванитѣ документи по цѣлитѣ на войната за съглашенскитѣ съюзници — води тая война не за възвишени принципи, а тласкана отъ униженителната мания за завоевания.

„Нашия миръ трѣбва да освободи Белгия и сѣверна Франция отъ пруското господство, както и народитѣ на Австро-Унгария, на Балкана и азиатскѣ и европейска Турция“, казва още Уйлсонъ, като попада въ тона на Англия, която отъ началото на войната не прѣстава да твърди, че се бори само и единствено за свободата и независимостта на малкитѣ народи. И за да извърши великия подвигъ на освобождение народитѣ отъ Австроуугарската монархия противъ тѣхнитѣ схващания и тѣхната воля, Уйлсонъ . . . обявява война на тия народи! Собствено за постигането на тая велика задача той мисли, че би трѣбвало да обяви война и на България и Турция. Но „последнитѣ сж орждия на Германия, нищо друго освѣнъ орждия, и не се намиратъ още непосредствено на пѣтя на тѣй често необходимитѣ акции“.

Ние сме малкъ народъ, не страдаме отъ грандоманията на почти всички наши малки съсѣди и затова не правимъ голѣма политика. Ние се нимѣсихме въ войната не за да разрешаваме голѣмитѣ международни спорове. Нашата намѣса въ войната стана за защитата на една справедлива национална кауза — освобождението на поробенитѣ още наши сънародникъ и обединението на нашето племе. Ние

не сме орждие, а достоенъ макаръ и малкъ народъ, който цѣни и уважава себе си и има своята съзнателна воля. Нашата намѣса въ войната се дължи на рѣшението ни, да извоюваме правото си за самоопредѣление като народъ, да добиемъ онова, което е признато намъ, както отъ врагове, така и отъ съюзници, като наше право.

Думитѣ на Уйлсона, които ни окачествява като орждие, сж несправедливи и ни причиняватъ болка. Но ние се ласкаемъ съ надеждата, че тѣ не изразяватъ мнѣнието на цѣлия американски народъ,

отъ когото ние мислимъ, че имаме право да очакваме една по-друга оцѣнка.

Изявленията на Уйлсона откриватъ мрачни изгледи за нови ужасни изтрѣбления и нови кървани боеве. Ние не ги желаемъ, нито имаме нужда отъ тѣхъ. Но ние ще трѣбва да ги приемемъ, ако ни се наложатъ, защото това ще бѣде нашъ дългъ, за да завардимъ побитото, което е платено съ толкова скъпи жертви и което е било, е и трѣбва да бѣде наше! . . .

Д-ръ Др. Гергановъ.

## ПАРИЖКАТА КОНФЕРЕНЦИЯ.

Ударитѣ, които търпи по бойнитѣ театри и опасността отъ единъ възможенъ миръ между Централнитѣ сили и Русия, заставявъ Съглашението да търси изходъ отъ това положение прѣди да настѣпи прѣдполагаемата опасностъ отъ изтокъ. Последнитѣ мощни контраудари, които англичанитѣ получиха въ Фландрия, където загина пѣтътъ отъ армията имъ, като загубиха наредъ съ множеството плѣнници и ония териториални придобивки, които бѣха резултатъ на такива неимовѣрни усилия, не можеха да не загрижатъ Лондонъ и Парижъ.

Налагаше се новъ обмѣнъ на мнѣния, новъ опитъ да се обединятъ дѣйствиата въ планъ, който да отговаря на нововъзникналото положение.

Свика се отдавна проектираната Парижка конференция, която да разгледа и вземе брзи и рѣшителни мѣрки за утрѣшния день.

Първиятъ и най-главенъ въпросъ, който е билъ сложенъ за разглеждане, е билъ тоя за помощта на Америка и Япония.

Даденитѣ отъ прѣдставителитѣ на Съединенитѣ Шати и Япония изявления сж отъ голѣма важностъ. Изглежда, че и двѣтѣ тия държави сж обѣщали въ конференцията своята най-широка подкрѣпа. Американскитѣ прѣдставителъ и заявилъ, че Америка ще се стреми да

развиe своята стопанствена и военна мощъ съ цѣль да ускори момента, когато нейната помощъ да стане ефикасна. Конкретно Америка е обѣщала да поеме напълно снабдяването на Италия съ въглищи. Япония е поела пѣкъ върху си ангажимента да подпомага Съглашението индустриално. Япония, изглежда, че е защищавала прѣд конференцията пълната своя невъзможностъ да прати на европейскитѣ бойни театри военна помощъ. Отъ една страна непрѣодолимитѣ мжчнотии по транспорта, а отъ друга — политически съображения, сж били изтъкнати като причина на такъвъ отказъ.

Ясно е, че Парижката конференция не е постигнала въ тая посока намѣренито си. Военна конференция отъ Япония и Америка за дѣйствиe въ Европа не е била подписана.

Вториятъ въпросъ — рускиятъ, — който е билъ прѣдметъ на разискване, е рѣшенъ сжщо неудовлетворително. Тоя въпросъ има вжтрѣшна връзка съ въпроса за американскитѣ и японска помощъ и тѣй като тая помощъ е останала пакъ „на книга“, то и рѣшенята по отношението на Русия сж били колебливи и не радикални.

Взето е било принципално рѣшение да се насърчаватъ кадети съ всички срдѣства и да се подкрѣпятъ социалъ-революционе-



ритъ; противъ болшевикитъ да се води борба съ всички сръдства: политически, ступанствени и, ако тръбва, военни.

Започването на прѣговори на източния фронтъ е произвело тежко впечатление на конференцията, но изказана е била надежда, че тия прѣговори по множество причини няма да доведатъ до никакъвъ резултатъ.

За другитъ разглеждани въ конференцията въпроси не се знае за сега, но вижда се, че осъта на прѣговоритъ се е въртѣла около казанитъ по-горѣ въпроси.

M.

## ИЗЪ ЧУЖДИЯ ПЕЧАТЪ.

Два години отъ разгрома на Сърбия.

Става вече два години, откакъ Сърбия и Черна гора бидоха сломени и плътъ на Централнитъ сили къмъ Албания и Македония е отворенъ. Тогазъ, при напргнато военное положение, Централнитъ сили разполагаха достатъчно съ бойни сили, самоувървеностъ и свобода на дѣйствие, за да настѣпятъ срѣщу Сърбия и съ единъ замахъ да измѣнятъ въ своя полза положението на нѣщата въ югоизточна Европа. България бѣ вече достатъчно обмислила, дали тръбва да остане неутрална или пъкъ да се намѣси въ войната. Тя започна прѣговоритъ съ Централнитъ сили, за да мине на тѣхна страна, вървайки въ побѣдата и въ осъществленieto на националнитъ си вѣждения. Сърбия не бѣ неподготвена за удара. Тя все още се надѣваше, че Съглашението ще ѝ се притече на помощъ наврѣме. И наистина, въ първитъ дни на октомврий, върпки неутралитета на Гърция, въ Солунъ бидоха стоварени френски и английски войски, въ голѣмата си частъ отъ Дарданелската експедиция, за да се отправятъ съ или безъ подкрѣпата на гръцката армия къмъ Сърбия, та да може да се укаже съпротива на Централнитъ сили. Тѣ обаче пристигнаха твърдъ късно.

Стратегическото положение на Сърбия още отъ самото начало бѣ извънредно опасно. Наистина, сѣверната и сѣверозападната граница е защитена отъ голѣмитъ рѣки Дринъ, Сава и Дунава, но този фронтъ бѣ дълъгъ повече отъ 500 км. и не можеше да се защити за дълго врѣме отъ неприятель, съ прѣвзходно командване, рѣшенъ да дѣйства енергично и безогледно. При това източната сръбска граница отъ Дунава до Дойранското езеро бѣ заплашена отъ българитъ, които само чакаха благоприятния моментъ, за да настѣпятъ въ Сърбия рамо до рамо съ Централнитъ сили и да насочатъ прѣснитъ си бойни сили срѣщу многообразния неприятель.

Съюзнитѣ дължакъ блѣстания успѣхъ на отличната замисль и енергичното изпълнение на похода, който въ 6 седмици се разви тѣй правилно, като безупрѣчно вървайщъ часовникъ. Макензѣн и българитъ разполагаха съ войски, които сръбновайки си един на други, всѣждѣ сломяваха упрития неприятель, прѣдоставяйки въ ситѣ и студъ, при недостатъчно продоволствие, мжчнотитъ на планинския теренъ — единъ образецъ на подвижна война. Загубитъ при това на Централнитъ сили въ сравнение съ успѣха сж малки.

Тѣй загина Сърбия, която носи непосредствена вина за избухването на всесвѣтската война. Краљството на краљ Петъръ не съществува вече. Сърбия, Ромъния и Италия сж възвишено тризвучие въ побѣдния маршъ на Централнитъ сили.

(Балканъ-цайтунгъ.

Полковникъ Иммануель).

Военна прѣвѣнка на примирието.  
(Отъ Фабусъ)

„Нойе Фрайе Пресе“ помѣства подъ това заглавие:

Само чисто военнитъ послѣдци на едно примирие съ Русия, независимо отъ тия съ политико-економиченъ характеръ, биха били достатъчно важни. Ако прѣговоритъ за примирие се развиятъ благоприятно, то послѣднитѣ отъ това ще бждатъ слѣднитъ: освобождение на една частъ отъ съюзнитъ военни сили на изтокъ заедно съ всичко, що има връзка съ това; постепенно заврѣщане на нашитъ

плѣнници въ родината; разтваряне на най-обширния блокадовъ секторъ, което би направило недѣйствителна неприятелската всесвѣтска блокада; оперативни изгоди за съюзнитъ армии. Нека разгледаме само послѣдното съображение и то отъ една опрѣделена страна. Географичното положение на централнитъ сили благоприятствуваше използването на вътрѣшната оперативна линия. Но колкото и да е ясна голѣмината на това прѣдимство, то не тръбва да се изпуска изъ прѣдъ видъ трудността за пълното ѝ използване. Проводници на този стратегически факторъ сж желѣзницитъ. Ако се погледне на Германия, то трѣбваше отъ фронтъ къмъ фронтъ да се изминаватъ 1500 до 2500 км. Ако се вземе Берлинъ за централенъ пунктъ, то отъ тамъ до линиитъ на периферията има 1000 до 1500 км. Въ Австро-Унгария има линии отъ югозападъ къмъ с. изтокъ на разстояние 1000 до 1500 км., отъ Вiena или Буда-Пеща, като централни пунктове, отдалечени отъ 500 до 1000 км. Ако Русия като воюваща държава съвършено се отстрани, то тѣзи грамадни линии извънредно се сжксяватъ; маневрената дѣйностъ би се въ грамадна степенъ увеличила по тази вътрѣшна линия. Наредъ съ сжксяване на ж. п. разстояние би се появила цѣль редъ отъ значителни послѣдични явления. Голѣмото количество на ж. п. сръдства би биль тогава на разположение за западния и югозападния воененъ театръ. Паралелно съ това ще бжде опростотворено и ж. п. движение, освободениятъ персоналъ ще бжде единъ резервоаръ, отъ който би могло да се черпи по свободно желание. Не тръбва да се забравя, че влаковетъ съ муниции и другъ воененъ материалъ ще могатъ да се движатъ въ по-голѣмо количество, отколкото досега въ западно и югозападно направление. Накжско казано, течението на ж. п. линии чрезъ прѣмахане на западното противотечение ще бжде извънредно много облекчено и ще може да се разлѣе въ широки вълни къмъ означенитъ посоки. Единъ хвърленъ погледъ върху примирието открива слѣдователно възможности, които биха позволили на съюзнитъ армии, да формиратъ по-нататъшното водене на военнитъ дѣйствия съ на-

шитѣ пристрастени къмъ военни противници, тѣй да се каже, поконцентрирано.

Ромънския народъ за мира.

Отъ руската граница съобщаватъ Рускитъ вѣстници пишатъ, че под впечатление на растящитъ страдания и лишения на населението както и на политическитъ събития, движението за миръ между ромънския народъ се засилва извънредно бърже.

Въ Кишиневъ ромънскитъ бѣжанци устроили грамадни демонстрации въ полза на мира. Хлякз жени и мжже били пристигнали отъ далечни мѣста специално, за да взематъ участие въ демонстрациитъ. Слѣдъ като кръстосали всички улици, демонстрирующитъ маси обсадили училището, къдѣто се помещавало министерството на военнитъ работи. Понеже Таке Ионеску биль въ Яшъ, Кантакузѣнъ опиталъ да услокоу развѣлуванатъ тѣпла, като съобщилъ телеграмитъ, съ които Англия, Франция и Италия изказвали симпатиятъ си.

Когато Кантакузѣнъ заявилъ, че въ интереса на бждещето си Ромъния ще трѣбва да остане на страната на великитъ си съюзници, избухнала буря отъ негодувание. Кантакузѣнъ можалъ да се спаси отъ линчуване само като бързо избѣгалъ. Бюрото на петролеватата компания Шандартъ било разрушено и разрушено. Тѣплата стравила купъ хули по адресъ на Англия. Съединенитъ държави и ромънския краљ. Говори се, че ромънската кралица била избѣгала отъ Кишеневъ.

Въ Франция почватъ да разбератъ руситъ.

Бившиятъ френски министъръ Самба като съобщава въ в-къ „Юените“, че Русия не бѣ жестяена съ прѣдставителъ въ конференцията на Съглашението, казва, че това означава върпки всѣко оправдание

## ЧЕТВЪРТА ГАУБИЦА.

Азъ съмъ гаубицата № 13 отъ Видински тежкъ артилерийски полкъ. Говоря, защото съмъ живо същество, което работи, бори се, страда и умира. Спрѣте погледа си на мене, азрѣте се въ частитъ ми, и азъ ще удовлетворя вашата любознателностъ и внимание съ думи, съгрѣти отъ вашето собствено чувство. Вие ме виждате въ широкния дворъ на главната армейска артилерийска работилница дегарнирана, мѣлчалива, заобиколена отъ техници и шлосери, прѣпасани съ прѣстилки, съ инструменти въ ржа, грижливо заняти съ мене ето вече петъ мѣсеци. Тѣ знаятъ историята на моитъ тежки рани, придобити въ артилерийския бой на 22. май т. г., когато въ 4'50 ч. сл. пл. ние — орджие и прислуга —

лъгнахме всички: петима въ пазвитъ на майката — земя и двама, моя орждеенъ командиръ и азъ, — въ спасителнитъ приюти на столицата. За насъ, нашитъ другари — орджия и прислуга — отмѣстиха достойно още сжция день, нови млади сили подрастнаха и попълниха опразненитъ мѣста, нашитъ рани заздравѣваатъ и скоро моитъ командиръ и азъ ще заемемъ мѣстото си наредъ съ старитъ наши бойни другари въ срѣдата на нашата батареина челядъ.

Тукъ всичко ми напомя днитъ на моята първа младостъ. Хора, орджия, машини, инструменти ми сж познати и азъ забравямъ болкитъ си при спомена за моето родно гнѣздо — тамъ въ долината на Рейнъ, въ широкитъ майстерски на

Крупъ. Вечеръ, когато свирката на работилницата даде сигналъ и машини, станове и стругове спрятъ работата си, техници и работници се прибератъ — азъ потъвамъ въ мечта за миналитъ дни и до зори, до нова свирка, ние — стари познати отъ Крупъ, отрупани съ славни рани, тихичко бесѣдваме и размѣняваме сломени отъ наши разнообразни прѣживѣлици въ мирно и военно врѣме, на плаца, въ походъ и на позиция.

Опитни майстори съ помощта на машини, пещи, стругове и всѣкакви голѣми и малки чукове, длетата и рѣзци създадоха отъ лѣскава, чиста стомана моето едро, пълно тѣло и го положиха на широкитъ плѣщи на солиденъ и красивъ лафетъ. Колко хубава бѣхъ азъ въ новата си зелена украса, изведена на чистия дворъ, подъ лжчитъ на утринното слънце и задоволния погледъ на моитъ създатели! Много

посѣтителни се спираха прѣдъ мене и възхитено ме изглеждаха. Достояхъ неподвижно и гордо застанана къмъ далечни кржгозори, когато движеха моитъ дѣйствиелни механизми, дигаха и сплѣскаха тѣлото ми, азъ се обивихъ отъ топъл звукъ, бързо се издигахъ и не веждахъ и приятно чувствахъ мжжеството си и надеждитъ, що буди изгледа на моята внушителна млада снага.

— Последния дума на артилерийската техника, казваха моитъ майстори важно и самодоволно.

— Да, да конструкция отанчана Колко далече бие?

— Повече отъ 7 километра. Биезо два километра по-далече, отколкото съперницитъ имъ — Френскитъ

— Прѣкрасно надмощие!

И тѣ весело ме потуваха по широкитъ

— При мене бѣше и моята снага. Съ отворени дигнати капаки каже крилъ, тя приличаше на грама

връдни и неправилни понятия за него, които извратяват неговата сжисност.

Да се живее, значи да се напредва, да се расте ажурно, да расте сърцето, ума, съзнанието. Всичко това трябва да се постига с труда. Всяка работа трябва да се извършва отъ всякого съ мисълъ за всички. Който е зветъ съ полезно дѣло, той трябва да му се отдаде съ цялата си душа и да чувствава, че го върши за всички. Човѣшкиятъ трудъ трябва да бжде велико сътрудничество и като се почне отъ най-проститѣ, рѣчни работи и се дойде до най-труднитѣ, отъ най-елементарнитѣ уствени занятия до най-възвишенитѣ — всички трябва да бжде съединени въ едно усилне и сведено къмъ една цѣль. Човѣчеството се труди въ живота, не само за поддръжане съществуването си, но и за правдата, справедливостта, доброто, които сж вие: да на тоя неговъ животъ. Такъвъ трудъ облагородява човѣка, който взема въ него участие, безъ да се гледа на това, какъвъ ше бжде той въ огромното прѣдприятие, което може да се справи съ постройката на прѣкрасно здание — дюлгерини, архитектгоръ или ше бърка варъ. Той може да изпълни своята работа съ еднаква гордостъ.

Трудътъ е великъ наставникъ. Той говори на човѣка за неговото достойнство, а въ сжщото време опрѣдѣля и цѣната на всяка работа. Тия, които не работятъ, трябва, наистина, да прѣзиратъ себе си. Тѣ затова прѣзиратъ другитѣ, защото не могатъ да уважаватъ и себе си.

Човѣкъ може да се отдаде отъ все сърдце на всеки разуменъ, честенъ и полезенъ трудъ. И само къмъ такъвъ трудъ, нуженъ за общото дѣло и за живота на личността, трябва да насочваме себе си и другитѣ.

Не зная, дали леко схващате това,

за което ви говоря, но необходимо е да го схванете и разберете.

Азъ твърдя, че нѣма по-достоеенъ отъ тоя, който обича своята работа, върва въ нея и се прониква отъ нейната посма и прѣлестъ. Това е тя, работата, въ обжидение. Да вършишъ своето дѣло, върпки умора, скука, хиляди невоожки неприятности, да прониквашъ въ неговата душа — ето иждъ е главната задача. Въ това е щастието и радостта на живота.

Тургеневъ е казалъ, че природата е работилница и човѣктъ въ нея е работникъ.

Благодарение на творческитѣ усилня, на дългитѣ и търпеливи съображения, на всѣкакъвъ видъ прѣпятствия, работникътъ почва да вижда и да разбира тайната, въ която е скритъ смисълътъ на историята. Великата работа на вѣковетъ може да интересува само този, който е взималъ въ нея участие. Вселената открива душата си на човѣка-работникъ, като се сближава съ неговата душа.

Азъ не съмъ въ състояние въ прѣдѣлитѣ на моитѣ кратки писма да ви кажа подробноститѣ. Азъ повече загатвамъ. И повтѣряйте, че по-леко е да се прочетатъ заждитѣ, отколкото да се изчислятъ всички красоти на труда. Само съ свой собственъ опитъ можете да опитате онова спокойствие, оная смѣлостъ, оная радостъ, съ които се изпълва сърцето, когато човѣкъ пие изъ високо благодатната струя отъ източникитѣ на творчеството и труда.

Вие, които днесъ извършвате най-свършенния подвигъ на труда, слѣдъ като съ него достигнахте до мжчинитѣ граници на цѣлбата, трябва да изпитвате това спокойствие, смѣлостъ и радостъ.

До край бждете вѣрни на вѣкованата мждрость:

Fac et spera!  
Работете и се надѣвайте!

ва, което той му е направилъ и на края прибавилъ:

„На васъ дължа азъ всичко онова, което зная.“ — „Ахъ, моля ви се, — отговорилъ професорътъ сжшо тъй вѣжливо; — струва ли да се благодаримъ за такава нишожна работа?“

**Отговоръ на гдунавъ въпросъ.**

Двама братя, единътъ черноокъ и тъмноликъ, а другиятъ блондинъ и блѣденъ, били попитани отъ една дама, защо въ цвѣта на лицето имъ имало такава разлика. — Погледнахитѣ отъ тѣхъ отговорилъ: „Причината е тази, че азъ съмъ се родилъ прѣзъ деня, а братъ ми — прѣзъ нощта.“

Една дама била въ отчаяние, и се оплаквала, че нѣмала дѣца.

„Твърдѣ жалко, — казалъ ѝ събесѣдникътъ; — а майка ви имаше ли дѣца?“

**Свѣтъ.**

Работи като нѣмецъ, гуляя като французинъ, но никогда не прѣставай да бждешъ българинъ!

**Задачата на Люна.**

Всѣки денъ, по обѣдъ излиза параходъ отъ Хавръ за Нью-Йоркъ, и въ сжщото време параходъ излиза отъ Нью-Йоркъ за Хавръ. Отъ единъ портъ до другия съ параходъ е 7 дена. Колко парахода, които вървятъ отъ Нью-Йоркъ за Хавръ, ще срѣщне парахода, който е излѣзълъ днесъ по обѣдъ отъ Хавръ.

Двама селяни, отъ двѣ различни села, купили на пазаря една тенекия пълна, съ 10 литри дървено масло. Понскали да си раздѣлятъ маслото по равно, но нѣмало мѣрка отъ 5 лигри. Освѣнъ пълната тенекия, тѣ имали при себе си двѣ праздни тенекии, една-

та три, а другата седемъ литра. Какъ си раздѣлили маслото?

**Опровергайте софизма.**

Очевидно е, че

$$\binom{1}{2}^2 > \binom{1}{2}^3$$

Като логаритмираме двѣтѣ части ше получимъ

$$2 \lg \frac{1}{2} > 3 \lg \frac{1}{2}$$

Дѣлимъ двѣтѣ числа на едно сжщо количество  $\frac{1}{2}$  и получаваме

$$2 > 3$$

Въ освободенитѣ: Добруджа, Македония и Поморавия имаме на кой български генералъ е скритъ

**Изъ царството на числата.**

За числото 37.

Числото 37, има интересни свойства. Тѣй, умножено на 3 и на числата, кратни на 3 (до 27 включително), то дава произведения, които се изобразяватъ съ една и сжща цифра:

$$\begin{aligned} 37 \times 3 &= 111; & 37 \times 6 &= 222; \\ 37 \times 9 &= 333; & 37 \times 12 &= 444; \\ 37 \times 15 &= 555; & 37 \times 18 &= 666; \\ 37 \times 21 &= 777; & 37 \times 24 &= 888; \\ 37 \times 27 &= 999. \end{aligned}$$

**Рѣшене задача отъ бр. 31.**

15 кибритени клѣчки лежатъ въ единъ редъ. Да се събератъ въ 3 групи по 3 клѣчки, като тѣ съставятъ по една и като прѣсметатъ прѣзъ 3 клѣчки!

**РѢШЕНИЕ:**

2	върху	6	4	между	5
1		6	3		5
8		12	11		5
7		12	13		12
9		5	14		12
10		5	15		12



**ЗАБАВА И ЗАДАЧИ.**

**Иждъръ свѣтъ.**

Единъ, който обичалъ много да харчи, се оплакалъ на другаря си, че нѣмалъ пари.

„Земете отъ себе си, като си

съкратите разходитѣ,“ — му отговорилъ другарътъ.

Студентъ, слѣдъ свършване курса, на прощаване съ професора си поблагодарилъ му за всичко оно-

ти разказвачи. Прѣзъ почивкитѣ, ние обичахме да се вслушваме въ разговоритѣ имъ. Тѣ разправяха за младенческитѣ си години въ заводитѣ на Брянскъ, за походитѣ си изъ степитѣ на Ромжния и прѣзъ Дунавъ къмъ Балкана, за кървавитѣ сражения при Плъвенъ, послѣ изъ Тракия до Одринъ и Цариградъ, послѣ за обсадата на Видинъ прѣзъ 1885. год. Ние слушахме интересни нѣща за едвопрѣмеснитѣ канонирки и бомбардири. За разнитѣ фойерверкерски команди. За похвати съ банници, шишове и ливейки за воденъ истрѣлъ и много други. При насъ се обучаваха млади войници, запасни и кадъръ. Съ видимо удоволствие тѣ възприемаха бързото и несложно дѣйствиетъ при насъ и явно ни хвалѣха срѣдъ пълния съ стари орждия плацъ. Единъ отъ тѣхъ невъзмутимо гледаха вънъ отъ оградата къмъ фортовата линия на крѣпостта, дру-

ги недовольни стояха съ наведени, къмъ земята гърла, нѣкои съ извадени колела, подпрѣни като ивалиди.  
Азъ се много сприятелихъ съ една стара 57 годишна мортира. Тя бѣше много дебела и мълчалива и страдаше отъ болести въ старинитѣ. Сама оставена на поправака, тя съ скърбъ ми разправяше за старческото си тѣло. Тѣ биди нѣколко сестри — една отъ които вече изкачена върху оградата на Плъвенския мавзолей — тамъ, като вѣчни стражи на свещенитѣ кости на героитѣ и като паметници отъ тогавашното военно искусство. А тя и още нѣколко други останаха въ крѣпостта, но вече не биди на прѣжната почитъ и величие...  
Даже прѣзъ 1912 г. единъ висшъ началникъ, като ги видѣлъ наредени въ парка, поизгледалъ ги, потупалъ ги и гласно казалъ — камбани...

Нѣколко набора се обучаваха при насъ. Когато идѣха новобранци, тѣ се трупаха на около и се опитваха да ни подигнатъ — тѣй се шегуваха съ тѣхъ старитѣ войници, — но отпослѣ и тѣ ставаха опитни прислужници, които самоувѣрено гледаха на насъ. При полагане клѣтва азъ бѣхъ изкарана на площада при църквата и когато цѣлувахъ знамето, младитѣ войници слагаха рѣка върху тѣлото ми.  
Прѣзъ пролѣтѣта ние произведохме опитна и учебна стрѣлба. За прѣвъ пътъ ние дадохме изстрѣлъ, управлявани отъ български. И въ резултатъ ние останахме доволни единъ отъ други. Въ нови учебни пролѣжнихме и изкарахме лѣтото и, когато настѣпи есеньта, ние имахме много готови прислужници, а сами бѣхме съжмени, снабдени и готови за бой. Когато се обяви мобилизацията, ние влѣзо-

ме въ състава на оформено и пълнено батареино сѣмейство и на 27. септемврий по четире числа волове съ твърда крачка ни прѣтеглиха по шосето къмъ Врѣшко Чука.  
Петъ часа. Свирката на работилницата възвѣстява началото на работния денъ и скоро моитѣ работници съ инструментъ въ рѣка ше наведатъ надъ тѣлото ми. Азъ трябва скоро да оздравѣя. Омръзна ми бездѣйствието. Азъ съмъ съдадена за буренъ животъ, за борба. Искамъ да се завърна поскоро при моитѣ мили юнаци. Обичамъ ги азъ тѣхъ, които се борятъ за своитѣ идеали, за своитѣ и на своитѣ братя независимостъ която хищници дебнатъ да погубятъ. Тѣ чакатъ помощта ми. Съ каква радостъ ше ме посрѣщатъ. И тогава пакъ ше дружно да заѣмемъ мощна, побѣдна сень.